

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 27 (3198) 2011 JULY • LIEPA 5 LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Mūsų valstybė

Švenčiame Liepos šeštąją – Valstybės dieną, pabrėždami karaliaus Mindaugo vainikavimą, nuo kurio ir prasidėjo Lietuvos valstybė.

NUO to laiko jau prabėgo aštuoni šimtmečiai, per kuriuos šalies valstybingumas reiškėsi įvairiomis formomis, arba tarpais jo visai nebebuvo, kai kraštas būdavo kaimynų okupuotas. Visa tai gana sudėtinga Lietuvos istorija, palikusi net iki šių dienų dar ne visai sutartinai išaiškintų klausimų. Kaip ten bebūtų, tautos branduolys išliko gyvas, įstengęs ir po aštuonių šimtmečių atstatyti valstybę – po Pirmojo pasaulinio karo ir po ilgos sovietų okupacijos. Kaip jau ne sykį esame tarę ir tartum lyg pasididžiavę, kad tasai gyvybinis branduolys buvo lietuviai žemdirbiai, iš kartos į kartą išlaikę savo papročius, tikėjimą, bei iš to sluoksnio kilę šviesuoliai, ryškūs patriotai ir idealistai. Nėra abejonės, kad tik susiglaudinus, uždaresnė visuomenė įstengė tokiu branduoliu tapti. Galbūt atrodytų paradoksiška teigiant, kad tasai uždaramas ir buvo laisvė, susitelkimas, kurį sėkmingai, o kartais ir nesėkmingai gynė, gyvybes aukoję, kad nieko svetimo gyvenime nesimaišytų. Laisvė buvo suprasta kaip ramus, uždaras, niekieno netrukdomas gyvenimas vengiant svetimų įtakų. Sėslumas ir darbas buvo idealas, o išsilakstymas neigiamas, negarbingas reiškinys. Šiandien laisvės samprata kitokia. Užsidaryti savo kiaute ir jaustis laisvu, vargu, ar kam bebūtų suprantama ir priimtina. O ir gyvensena šito nebeleistų. Sumažėjusiame pasaulyje žmogui išlikti savimi nebėra lengva, o taip pat nebelengva ir tautą bei valstybę nuo svetimų įtakų išsaugoti. Jungimosi ir maišymosi procesas kaskart vis stipriau pasireiškia. Užtat ir Lietuvai per dvidešimt nepriklausomybės metų nebuvo lengva valstybingumo mintį visuomenėje diegti.

GAJIMAS dalykas, kad valstybingumo reikšmę ir sampratą kiek maišė ir stojimas Europos sąjungon bei įsipareigojimai tarptautinėse užduotyse NATO narystę priėmus. Jausmas, kad esame nepriklausoma valstybė, ne vienam galėjo ir gali kelti abejonių, ar iš tikrųjų taip yra? Buvo skleista ir tokių, truputį pašaičių pareiškimų, girdi, iš vienos sąjungos nuėjome į kitą, maždaug ta mintimi, kad ne daug kas pasikeičia ir kad nuo mūsų nedaug kas priklausė. O gal kai kurie dar vis jautėsi esą ne vakarietiško būdo žmonės ir sovietų režimo išmokyti pirmiau žiūrėti savęs ir per daug nesidomėti santvarkomis. Galbūt įpratę sovietišškai mąstyti, nutolstame nuo tikslumo net ir pavadinimuose. Pvz. žodį “respublikinis” vartojame teritorijai apibrėžti – “respublikinės” šventės ar varžybos. Tai būdavo sovietų okupacijos laikais. Šiandien tiksliau būtų sakyti “šalies” arba “valstybinės”. Lietuvos respublika juk nereiškia teritorijos, kas buvo Sovietų Sąjungoje. Žodis “respublika” reiškia santvarką. Lietuva – ne monarchija, bet respublika. Rodos, taip turėtume į tai žiūrėti. Sakykim – tai mažmožis. O vis dėlto tikslūs ar netikslūs pavadinimai turi įtakos galvosėnai ir tikrovės vertinimui. Mes esame valstybė. Dėl jos atstatymo daug aukų ir darbo tauta sudėjo. Turėtume didžiuotis tuo, kas vyko valstybinę nepriklausomybę skelbiant. Turėtume saugoti, kad jokios sąjungos ar sutartys, jokie praeities laikų pavadinimai neiškreiptų mūsų valstybės sampratos. Patiko kam ar ne, bet Valdovų rūmai pirmiausia ir buvo statomi tam, kad simbolizuotų mūsų valstybiškumą. Taip pat ir kiekvienas tautinis ženklas ir paminklai žymūnams ir didvyriams – tai iškabos, kalbančios apie valstybę. Tad ir Valstybės šventė tebūna ne vien tik Mindaugo laikų prisiminimams, bet ir dabarčiai – gerbti ir saugoti savo valstybę. ČS

Šiame numeryje

Parodoje – trijų šimtmečių istorija – 2 psl.

“Talentai, tikiu, pasirodys” – 4,5 psl.

Popmuzikos grupė iš Šiaulių JAV – 8 psl.

Tremtinio tapyba – 9 psl.

Tyla – gera byla – 11 psl.

“Gintarėlių” 10-mečio koncertas – 13 psl.

Lietuvos karaliaus Mindaugo žmonos Onos krikštas

Dail. A. Tamošaitienės kilimas

Ne vien tik istorija

Iš seimo narės Vidos Marijos Čigriejienės kalbos iškilmingame Seimo minėjime, skirtame Laisvės gynimo ir didžiųjų netekčių atminimui

Šiomet minime jau 70-ąsias 1941-ųjų metų birželio trėmimo metines. Iš visų sovietinio okupacinio režimo vykdytų represijų prieš Lietuvos žmones, trėmimai – prievartinis ir masinis žmonių perkėlimas iš jų nuolatinių gyvenamųjų vietų į tolimuosius Sovietų Sąjungos regionus – labiausiai palietė krašto gyventojus.

1939 metais pradėjo temti Lietuvos padangė. 1940 metais ji visai aptemo... Prasidėjo areštai, o 1941 m. birželio 14 d. ir žmonių trėmimai. Galima teigti, kad Lietuvoje nėra nė vienos šeimos, kurios nebūtų palietę 1941-ųjų ar vėlesnių pokario metų trėmimai. Jie palietė mane ir visą mano šeimą. Tėvams teko labai sunkiai dirbti, išgyventi išsiskyrimą, badą, šaltį ir pažeminimus. Nepaisant visų sunkumų išgyvenome ir sugrįžome į Lietuvą.

1941-ųjų metų birželio trėmimas itin giliai įsirėžė į lietuvių tautos sąmonę, nes tai buvo pirma pažintis su nežabotu okupantų teroru, o trėmimo patirtis suvaidino lemiamą vaidmenį daugelio lietuvių apsisprendime trauktis į Vakarų. Prievartinis žmonių perkėlimas tapo sudėtine sovietinės politikos Lietuvoje dalimi. Trėmimais Sovietų Sąjungos valdantysis aparatas siekė ne tik ilgam laikui neutralizuoti realius ir tariamus komunistinės santvarkos priešininkus, pašalinti aktyviausias, sąmoningiausias gyventojų grupes, įbauginti gyventojus, užgniaužti bet kokį pasipriešinimą okupaciniam režimui, bet ir atimti ir užvaldyti jų turtą, o taip pat pakeisti Lietuvos ir kitų kraštų gyventojų tautinę sudėtį.

Nukelta į 14-tą psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$80 – reguliari (paprastu paštu) • \$130 – reg. (1 klasės paštu)
\$100 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$150 – rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius – \$180, paprastu paštu – \$100 (Kan. dol.)
JAV: \$100 – reguliari, \$120 – rėmėjo • \$160 – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: In Canada – regular (Publications Mail) – \$80, reg. (Lettermail) – \$130; patron (Publ. Mail) – \$100, patron (Lettermail) – \$150.
Overseas – Airmail – \$180, Surface Mail – \$100 (in CDN funds). USA – reg. \$100, patron – \$120, Airmail – \$160. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

Canada

Parodoje – trijų šimtmečių istorija

Barokinio stiliaus vienuolynas, įsteigtas buvusio LDK kanclerio Kristupo Paco iniciatyva 1661 metais

Pažaislio vienuolyne atidaryta archyvinių dokumentų ir meninę bei istorinę vertę turinčių liturginių daiktų paroda, pasakojanti apie 300 metų šios vietos permainingą istoriją. Barokinio stiliaus vienuolynas įsteigtas buvusio LDK kanclerio Kristupo Paco iniciatyva 1661 metais. Jame apsigyveno kamalduliai, gyvenantys pagal labai griežtą Šv. Benedikto regulą vienuoliai. Bet po 1831 metų sukilimo už paramą sukilėliams jie buvo išstremti į Rusiją, vienuolyne jų vietą užėmė stačiatikiai, pertvarkę buvusią šventovę pagal savo poreikius.

Po I pasaulinio karo, 1920 m. Šv. Kazimiero seserų kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė su keturiomis seserimis, atvykusiomis iš JAV, Pažaislyje įsteigė Šv. Kazimiero seserų vienuolyną. Šios kongregacijos seserys vienuolyną rūpestingai tvarkė iki 1948 m. Sovietiniais metais čia būta Respublikinio centrinio archyvo, senelių namų, psichoneuro-

Nežinomo autoriaus XVII šimtmečiu nutapytas Dievo motinos paveikslas. Jį vienuolyno įkūrėjui K. Pacui padovanojo popiežius Aleksandras VII. Per I Pasaulinį karą paveikslą stačiatikiai, traukdami iš Lietuvos, išsivežė į Rusiją. Jį pavyko atgauti tik 1928 metais. Pažaislio Dievo Motinos paveikslas kurį laiką buvo saugomas Kaune, dabar sugrąžintas į Pažaislio šventovę

puošybos likučius. Pažaislio vienuolyno ansamblis suprojektuotas italų architekto Džiovani Batista Frediani, išpuoštas Lombardijos skulptūros meistrų lipdiniais ir florentiečio tapytojo Mykolo Arkangelo Paloni freskomis. Kiekvienas senasis sienos piešinys (ansamblio pastatuose išlikę apie 140 įvairaus didumo freskų), būdamas savarankiškas kūrinys, yra įjungtas į atskirus ciklus, paskirtus vienai ar kelioms temoms, susijusioms su kamaldulių vienuolyno istorija. Viską sujungia ir vainikuoja pagrindinė ikonografinė tema – Marijos išaukštinimas.

Vienuolynas, esantis Kauno pakrastyje ant marių kranto, apsuptas miško, tampa vis patrauklesne vieta ieškantiems dvasinės atgailos. Čia, be kasdieninių maldų barokinėje lotyniško kryžiaus formos šventovėje ir susikauptimo valandų, vyksta sakralinės muzikos festivaliai ir koncertai. Parodos lankytojai supažindinami su Pažaislio vienuolyno istorija, per negandų šimtmečius išsaugotomis nuotraukomis ir religinėse apeigose dar tebenaudojamais daiktais. Tai K. Paco ir kitų LDK didikų dovanotos žvakidės, 17 šimtmečio monstancija ir kiti nelengvai išsaugoti ir atgauti daiktai.

Inf. pagal Bernardinų tinklalapį parengė SK

Dvasinis artumas šeimoje

Kun. doc. dr. KĘSTUTIS RALYS

Vyresnio amžiaus žmonių skyrybų priežastis – tai neįveikti jaunos šeimos ar dar ikivedybinio bendravimo sunkumai, persidavę gyvenime. Apie tai šiandien labai daug rašoma bei kalbama spaudoje ir televizijos laidoje. Filosofijos ir teologijos licenciato R. Grucės (1994) teigimu, kad pažintum žmogų, reikia stebėti jį įvairiose gyvenimo aplinkybėse: kaip jis elgiasi supykęs, ar moka tvardyti, koks jis (ji) nelaimės ištiktas, kaip apie jį atsiliepia bendradarbiai ir kaimynai?

Mokslininkai priėjo išvados, kad labai svarbus veiksnys santuokos sėkmei yra ikisantuokinės sutuoktinių draugystės trukmė ir susitikimų dažnumas. Mokslininkai teigia, kad jeigu intensyvaus bendravimo laikotarpis iki santuokos mažesnis negu šeši mėnesiai, o susitikimai reti, tai santuoka mažiau pastovi (Žvinklienė, 1988). Autorė pažymi, kad ikisantuokinis bendravimas taip pat neretai atskleidžia būsimiems sutuoktiniams jų charakterio nesutapimą, interesų ir poreikių skirtumus. Tačiau kartais į tai neatsižvelgiama, tarpusavio bendravimo skirtumai nepastebimi, galvojama, kad veddybos visa pakeis. Kiekvienas sutuoktinis ateina iš kitos šeimos, kur nusistovėjęsios tam tikros vertybės, ypač dvasinės, dieviškosios vertybės. Kurdami naują šeimą, žmona ir vyras nori diegti savas vertybes, nes tai pats lengviausias kelias. Prasideda nuomonių išsiskyrimas. Vertybių ir požiūrių skirtumai, noras savaip kurti naują šeimą ir diegti savo tėvų šeimos vertybes taip pat gali paskatinti skyrybas. Labai svarbus sutuoktinių požiūris į gyvenimą, kaip į amžiną, dvasinę vertybę.

Jaunos šeimos gyvenimo pastovumas, labai dažnai priklauso nuo jos veiklos, jos reiškimosi ypatybių. Užduotis – tai pareigos, veiklos sritis, paskirtis, vaidmuo, atliekamas vieno arba kito socialinės sistemos elemento, organizacija, įgyvendinanti kai kurių socialinių grupių interesus. Šeimos užduotis – sutuoktinių ir kitų šeimos narių poreikių tenkinimas bei susijusių pareigų vienas kitam atlikimas, arba tiesiog dovanojimas vienas kitam, kaip Dievo dovaną iš džiaugsmo; vaikų gimdymas (susijęs su jausminiu poreikiu save pratęsti savo vaikuose), vaikų auginimas, materialinis aprūpinimas, šeimos biudžeto tvarkymas; dvasinio pasitenkinimo šeimoje kūrimas, naujų jėgų darbui bei mokymuisi kūrimas; bendravimas, keitimasis patirtimi, dalijimasis gauta informacija; emocijų ir elgesio tvarkymas, seksualinis sutuoktinių gyvenimas. Dvasinis bendravimas – tai vienas iš stipriausių šeimos narių poreikių.

Sutuoktiniai daug laiko praleidžia aptardami politinio gyvenimo problemas, drauge tenkindami savo kultūrinius poreikius, dalindamiesi įspūdžiais ir nuomonėmis pačiais įvairiausiai gyvenimo klausimais. Kaip dvasininkas galėčiau išskirti labai sustiprinantį, patį aukščiausią poreikį – tai maldos ir dvasiniais klausimais pokalbių reikšmę. Kitaip sakyti popiežiaus Benediktas XVI, "Dievo šviesos ir amžinų vertybių artumoje".

Barokinė lotyniško kryžiaus formos Pažaislio šventovė

loginės ligoninės, turistinės bazės. Vėlesniais 1967-1991 m. Pažaislio vienuolynas priklausė Kauno valstybiniam M.K. Čiurlionio dailės muziejui; tuomet pradėtas jo tyrimas ir restauravimas.

Tik atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, 1992 m. į Pažaislį sugrįžo Šv. Kazimiero kongregacijos seserys; jos tvarko vienuolyno ansamblį, stengiasi sugrąžinti prarastą dvasingumą. Jos ir dabar globoja vienuolyno statinius, visuomenei ir Lietuvos vyriausybei, ES padedant, bando atstatyti vertingiausias statinius ir išsaugoti senųjų italų meistrų liturginės

Mieilį viso pasaulio lietuvių,

sveikinu Jus su Valstybės diena. Diena, kai praeitis ir dabartis susieina draugėn, kai prisimename laikus nuo karaliaus Mindaugo 1253 m. liepos 6 d. karūnuotos Lietuvos iki šių dienų. Prisimename savo didvyrius ir kartų kartas, kurios kūrė, statė ir atkurdavo valstybę. Lietuva — tai šimtmečių kūrinys. Jos metraštyje — didžios pergalės ir pralaimėjimai, bet svarbiausia — tautos viltis turėti savo valstybę kaip savo namus, apsaugančius nuo negandų, prigludžiančius ir ginančius. Namus, iš kurių išvykus, visuomet gali sugrįžti atgal ir būti laukiamas.

Šiandien Valstybės dieną švenčiame laisvi. Laisvė — tai mūsų indėlis ir pagarba valstybei. Tik su meile puoselėjama kiekvieno iš mūsų širdyje, valstybė turės ateitį. Kai aukosime jai, kas brangiausia. Kai jai duosime, o ne iš jos lauksime. Kai mes būsimės kartu, su mumis bus ir valstybė.

Kad ir kur gyventume, Lietuvoje ar toli už jos ribų, būkime savo šalies patriotais. Mylėkime Lietuvą — savo Tėvynę!

Brangūs tautiečiai! Sveiku Jus šios džiugios šventės proga ir iš visos širdies dėkoju už lietuvių plėtrą svetur, jos saugojimą ir stiprinimą, už paramą Lietuvai. Te vienybės dvasia lydį mūsų darbus. Santarvės Jums ir Jūsų šeimoms.

Dalia Grybauskaitė
Lietuvos Respublikos Prezidentė

2011 m. liepos 6 d.
Vilnius

Demokratijos bendrijos Parlamentinio forumo susitikimas

Lietuvos seimo pirmininkė I. Degutienė priima JAV kongreso delegaciją ir jos vadovą Dan Burton

Vilniuje birželio 29 – liepos 1 d.d. vyko tarptautinis Demokratijos bendrijos Parlamentinio forumo susitikimas. Jame aptarta demokratijos sklaida Rytų Europoje ir dabartinės jos kryptys. Posėdžiuose apie valstybių patirtį ir sprendžiamas problemas kalbėjo prof. Vyt. Landsbergis, Europos parlamento narys, E. Zingeris, Demokratijos bendrijos Parlamentinio forumo pirmininkas, Lietuvos respublikos Seimo užsienio reikalų komisijos pirmininkas; Dan Burton, JAV Kongreso delegacijos vadovas, kitų valstybių atstovai.

Ntrs. iš LR seimo tinklalapio
(Olga Posaškova)

E. Zingeris, Demokratijų bendrijos Parlamentinio forumo pirmininkas, kalba spaudos konferencijoje

SAVAITĖ LIETUVOJE

Baudos dėl kyšių

Seimas birželio 21 d. priėmė Baudžiamojo kodekso pataisus, kuriomis patikslintos nuostatos dėl kyšininkavimo, papirkinėjimo ir prekybos poveikiu, griežtinant atsakomybę už šiuos nusizengimus. Kyšininkavimu užsiimantys valstybės tarnautojai bus baudžiami bausme arba areštu, arba laisvės atėmimu iki 5 metų. Iki šiol už tokias veikas baudžiama teisės dirbti tam tikrą darbą atėmimu arba laisvės atėmimu iki 4 metų.

Priimtomis pataisomis taip pat įtvirtinta, kad asmenys, kurie piktnaudžiauja valstybės tarnyba, atsakys ne tik tuomet, kai ims kyšių konkrečia turtine išraiška, bet ir kai sieks pasinaudoti valstybės tarnyba, siekdami neturtinės naudos.

Kodeksų pataisus priimtos atsižvelgiant į Europos tarybos valstybių prieš korupciją grupės (GRECO) ir Europos tarybos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo pasisaugojimo priemonių įvertinimo žinovų komiteto (MONEYVAL) atskaitose pateiktas rekomendacijas.

Pasitraukė frakcija

Lietuvių tautininkų sąjunga birželio 19 d. nusprendė trauktis iš valdančiosios Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos, į kurią įsijungė 2008 m. Frakcija taip nutarė po to, kai nesugebėjo įtikinti konservatorių vadovybės atstoti savo vadovų narystę partijoje, nutarime teigdama, jog frakcija neteko savo vadovų, seimo narių ir tai "paralyžiuoja Tautininkų frakcijos veiklą TS-LKD ir daro ją neįmanomą".

Iš TS-LKD partijos bandį buvo pašalintas tautininkų vadovas Gintaras Songaila, kiek anksčiau buvo sustabdyta Kazimiero Uokos ir Arvydo Radžiūno narystė. Tautininkai taip pat skundėsi, kad nėra pakankamai atstovaujami TS-LKD vadovybėje, teigė, kad buvo sistemingai pažeidinėjamos prisijungimo sutarties nuostatos. G. Songailos teigimu, iki 2012 m. vasario vyks naujos atskiros partijos steigiamasis suvažiavimas.

Mėgsta prezidentę

Birželio 18 d. paskelbtais duomenimis, prezidentė Dalia Grybauskaitė palankiai vertina 81% Lietuvos gyventojų, premjerą Andrių Kubilių 11%. Daugiau kaip pusė gyventojų palankiai vertina seimo pirmininkę Ireną Degutienę (64% apklaustųjų). Paklausti, koks Lietuvos visuomenės veikėjas geriausiai atstovauja jų

interesams, 32% nurodė prezidentę D. Grybauskaitę. Ji žymiai lenkia socialdemokratų vadovą Algirdą Butkevičių (5.5%), I. Degutienę (5.3%), "Tvarcos ir teisingumo" vadovą Rolandą Pakšą (4.7%), Darbo partijos vadovą Viktorą Uspasichą (3.4%). "Vilmorus" bendrovės apklausa atlikta birželio 3-12 d.d.

Susiliejo su darbiečiais

Naujoji sąjunga (NS, socialliberalai) birželio 18 d., susirinkusi į paskutinį savo suvažiavimą, nutarė tapti vienos iš didžiausių opozicinių partijų – Darbo partijos – dalimi. 1998 m. įsteigtos partijos vadovo Artūro Paulausko nuomone, į Darbo partijos gretas įsilies daugiau kaip pusė partijos narių. Kiekvienas NS narys apsispręsti, ar jis nori tapti "darbiečiu", turi iki lapkričio vidurio. "Pamatėme, kad vieniems labai sunku kovoti", sakė A. Paulauskas.

Valdančioji Liberalų ir centro sąjunga pranešė tikinti, kad jos nariais taps "iki tūkstančio" socialliberalų, kurie nepritarė Naujosios sąjungos (socialliberalų) prisijungimui prie Darbo partijos. "Darbiečiai" šiuo metu seime turi dešimt atstovų, socialliberalai – vieną. Per vasario pabaigoje vykusius savivaldos rinkimus Darbo partija iškovojo 165 mandatus, Naujoji sąjunga – 52.

Išbraukė bylą

Europos Žmogaus teisių teismas birželio 14 d. nusprendė iš bylų sąrašo išbraukti bylą dėl prieštarų vertinamo verslininko Jurijaus Borisovo skundo, nes Lietuva galiausiai leido jam gyventi šalyje. Administracinė byla dėl J. Borisovo išsiuntimo į Rusiją dėl pastarojo veiksmų, keliančių grėsmę Lietuvos saugumui, administraciniuose teismuose nagrinėta nuo 2004 m. Galutinis sprendimas priimtas pernai birželį, kai Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas konstatavo, kad įrodymų, patvirtinančių J. Borisovo keliamą grėsmę Lietuvos saugumui, šiuo metu nėra. J. Borisovas buvo nuteistas už veiklą destabilizuojant politinę padėtį Lietuvoje, darant įtaką politiniam gyvenimui, šantažavimą ir grasinimą tuometiniam prezidentui R. Paksui.

Per 2002 m. prezidento rinkimus J. Borisovo bendrovė "Avia Baltica" skyrė R. Pakso vajui 1.2 mln. litų. R. Pakso 2003 m. išimties tvarka suteikė savo rėmėjui Lietuvos pilietybę. Konstitucinis teismas tai įvertino kaip atlygį už paramą, o tai tapo vienu iš apkaltos R. Paksui pagrindų. **RSJ**

VIDMANTAS
VALIUŠAITIS

Vienas prieštarų Lietuvos istorijos tarpinių – 1940-1941 metai. Viena okupacija keitė kitą, Lietuvoje kilo sukilimas, nesėkmingai bandyta atkurti valstybės suverenumą, prasidėjo masinės žydų žudynės. Ši sunki okupacijų našta paliko tragišką pėdsaką žmonių sielose, likimuose, Lietuvos istorijoje. Apie šį skaudų istorijos tarpinių kalbamės su Vytautu Antanu Dambra – vyriausiu Lietuvos diplomatinio korpuso nariu, vadinamu legendiniu ambasadoriumi, 30 metų dirbusiu Jungtinių Amerikos Valstijų ir 12 metų – Lietuvos diplomatinėje tarnyboje.

JAV valstybės departamento pareigūnas Eugene'as J. Friedmanas apie šį lietuvių diplomata rašė: „Susitelkęs į tikslą, siekia jo ryžtingai, be išlygų, iki sėkmingos pabaigos, nepaisydamas laiko ir pastangų. Savo darbą išmano, įgūdžiai – aukščiausio laipsnio, visiškai atsidavęs darbui. Nors dirba kaip mašina, ponas Dambra yra romantikas. Nuoširdus, sąmojingas, kilniai suprantingas žmogus. Domisi menu, pats groja pianinu, galėtų būti apibūdinamas kaip didelė ir dosni siela“. Kitas amerikiečių diplomatas Earlas H. Lubensky apie jį taip atsilies: „Jis pasiekė aukščiausio lygio profesinę kompetenciją visose srityse. Bendras įvertinimas: veikla – aukščiausio lygio ir yra beveik neprilygstama“.

***

– Gerbiamasis Ambasadoriau, prisiminkime 1940 m. birželio 15-ąją. Buvote 20-metis jaunuolis, antrakursis Vytauto Didžiojo universiteto Teisės fakulteto, kuris nuo metų pradžios veikė jau Vilniuje, studentas. Kas išliko atmintyje?

Buvo jau prasidėjęs atostogų metas, viešėjau pas tėvus Utenoje. Išgirdę, kad sovietų kariuomenė okupuoja Lietuvą, žmonės liko be žado. Stoję slogi tylą. Nežinojome, kas bus toliau. Bet visiems buvo aišku, kad tai – kančios kelio pradžia.

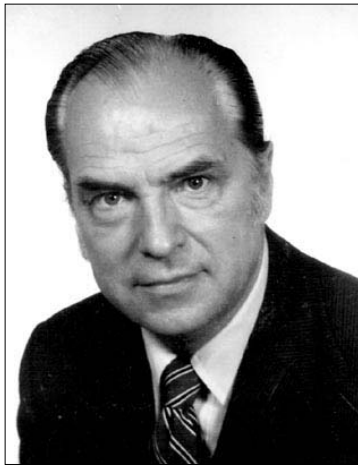
Jautė sabotazo kvapą

– Kaip pasikeitė gyvenimas okupacijos sąlygomis? Kaip reagavo studentai?

Buvome palyginti neramūs, drąsūs. Tada dar labai nutuokėme apie tos sistemos brutalumo laipsnį. Pirmoji protesto forma – nesimokyti rusų kalbos. Mums, studentams teisininkams, reikėjo išlaikyti dviejų užsienio kalbų egzaminus, mat, Lietuvos įstatymai buvo net keturiomis kalbomis: „Bürgerliches Gesetzbuch“, tai buvo vokiečių dalinė teisė, paskui prancūziškas „Napoleono kodeksas“, mūsų pačių lietuviški įstatymai, kai kurios teisinės nuo-

„Talentai, tikiu, pasirodys“

Ambasadorius Vytautas A. Dambra apie okupacijas, Lietuvos žydus, sukilimą

Dr. Vytautas Dambra, 1989

statos galiojo dar iš carinės Rusijos laikų. Prasidėjusių rusų kalbos užsiėmimų studentai vengė. Suprato, kad rusų, kaip antroji užsienio kalba, galbūt ir turėtų būti, tačiau niekas nerodė noro mokytis. Rinkosi vokiečių ir prancūzų.

Ir keistas dalykas! Dekanatas nutarė rusų kalbos reikalavimą panaikinti! Nors sunku tuo patikėti, bet tai faktas: sovietinis režimas ir rusų kalbos panaikinimas universitete 1940-aisiais! Buvo pakeista į kolokviumą. O kolokviumas, turbūt žinote, yra šiek tiek daugiau negu nieko... Čia tik vienas aspektas. Daugelyje sričių buvo panašiai. Pavyzdžiui, eisenose, kuriose studentams būdavo privalu dalyvauti. Prieidavo ir prie rimtesnių konfliktų. Jautėsi tam tikras sabotazo kvapas. Bet pirmaisiais mėnesiais dar neareštuodavo, nesodino. Išsišaukdavo į dekanatą, duodavo velnių. Buvom jauni, elgėmės dažnai nutrūktgalviškai. Žodžiu, neėmėm visko taip dramatiškai, kad čia jau pasaulio pabaiga. Išskyrus kelis paskutinius mėnesius prieš karo pradžią.

Šeimą rado vagone

– O kas vyko paskutiniaisiais mėnesiais?

Prasidėjo suiminėjimai, nuolatiniai tardymai, pradėjo dingti tarnautojai iš ministerijų. Per Vilnių keliavo baimė. Nors išviršinių ženklų beveik nebuvo. Išskyrus tai, kad nuolat ir nuolat į įstaigas ateidavo enkavedistai ir išsivesdavo žmones. Tardymams ar sušaudymui. Studijuodamas dirbau Teisės fakulteto dekanato administracijoje, taip pat Sveikatos ir profilaktinio gydymo liaudies komisariate. Gyvenau bendrabutyje Tauro gatvėje. Paskutinėmis dienomis prieš didžiuosius trėmimus pasklido gandai, kad dėsīs kažkas baisaus, saugokitės. Atsimenu, išvakarėse aplančiau porą mergaičių kambarių, kur gyveno studijų draugės. Jos maldaute maldavo, kad neičiau miegoti į savo kambarį. Sakė, sutvarkysim, paruošim vietą miegoti, tik neik į savo kambarį, pražūsi. O aš gyvenau su draugu, jis buvo ateitininkas. Vėliau žuvo kaip partizanas. Buvo nušautas, tada subadytas. Prie širdies rado mano sesutės jam rašytus laiškus...

Tai gi, grįžtu į savo kambarį. Žiūriu, mano draugo nėra. Eina mažas baltas voruukas. Čia, turbūt, geras ženklas, pamaniau, gal nieko blogo nenušitės. Nuėjau miegoti. Rytą grįžta mano draugas: „Tu ką, čia miegojai? Negirdi kas darosi? Kelkis kuo greičiau!“ Matau, su juo atėjusios dar pora mergaičių iš Utenos.

šventa diena, pridera netriukšmauti... Didžiausias skandalas būdavo, žinoma, jei žydas vesdavo katalikę lietuvaite arba priešingai. Tada abi šeimos sueina ir kartu verkia: ką daro mūsų vaikai?..

Vagone, kuriame buvo uždaryta mano mamytė su broliukais ir sesyte, mačiau ir seną žydę iš Utenos. Ji buvo kepurininko žmona. Koks jos nusikaltimas – nežinau. Jie tiktai pardavinėjo kepurės ir iš to gyveno. O ji buvo bendrakeleivė su mano mama kelionėje į Sibirą. Apie vieną dalyką kalbos ėjo. Ir gana plačiai: žydai esą surašinėja gyventojus, kurie bus baudžiamieji, deportuojami. Tokias kalbas girdėjau. Bet kokiu laipsniu į tai buvo įšivėlė tie jauni, „nedakepė“, enkavedistams tarnauti nuėję žydukai, negalėčiau pasakyti. Jau po karo, savo tremties laivu „Marine Flasher“ keliaudamas imigracijai į Ameriką, plaukiau su senu Lietuvos žydu. Jis sakė: „Ką palikom – palikom. Bet palikom ne vien Lietuvą. Palikom antrąją Jeruzalę“.

Vienas kraujo lašas

– Ar jautėte, kad vis dėlto kažkur bręsta atoveiksmis tai prievartos, žmonių persekiojimo, valstybinio teroro ir baimės atmosferai? Ar žinojote, kad rengiamas sukilimas prieš bolševikus?

Nujautėme. Nors tiesioginių ryšių su pogrindyje veikusiais žmonėmis neturėjau. Aplankydavo draugai, pažįstami, kartais pasilikdavo pernaktoti. Kalbėdavo apie nuotakas Lietuvoje. Buvo aišku, kad visame krašte – neramu, žmonės apimti desperacijos, gyvenimo nėra. Viešumoje – beprasmiškai lozungai apie „išvadavimą“, „gerėjantį“ gyvenimą, kuriais niekas netiki, o tikrumoje – prievarta, žiaurumai, kančios, ašaros, mirtis. Vienintelis klausimas: kada ateis tavo eilė? Suiminėjimai vyko ne tik Vilniuje, provincijoje taip pat. Kraštas buvo absoliučiai neramus.

Kitas momentas, kuris tautos daugumai liko negyjančia žaizda, – bejėgiška kapituliacija 1940-aisiais. Čia galima cituoti Joną Aistį: „Vienas kraujo lašas būt tavo nuplovęs, / O varge, jo vieno tu pasigedai, / Nors stiprybę sėmėm iš didžios senovės – / Liko netesėti mūsų pažadai...“ Tas nepralietas „kraujo lašas“ pakeitė mūsų istoriją. Ji būtų buvusi kitokia, jeigu būtume kovoję tada, kai kova nebuvo beviltiška. O išėjome kovoti, kai laimėjimo tikėtis nebebuvo galima, nors sudėtos milžiniškos aukos ir parodyta daug heroizmo. Vienas prancūzų istorikas, rašydamas apie pokario partizaninį lietuvių pasi-

priešinimą, pažymėjo: Lietuva, kovodama už savo teises, turėjo tik vieną idealą. Ir tas vienintelis idealas buvo tauta. Jis daro išvadą: tai buvo masinis nepasitenkinimas, masinis judėjimas. To, deja, nesuprato politikai, atsakingi už 1940-ųjų katastrofos padarinius, pirmiausiai galvoję apie save, ne apie tautą.

Turėjo planą ir veikė

– Kaip prisimenate karo pradžią, sukilimo dienas Vilniuje? Ką išgyvenote?

Labai pakiliai. Džiaugsmas, kad bolševikai bėga, netilpo krūtinėje. Tą birželio 23-osios sekmadienį, einant Vilniaus senamiesčiu, draugas, tas a.a. partizanas, mane ramino: „Vytautai, būk geras, tik nerodyk taip savo džiaugsmo; nežinai ką gatvėje sutiksi“. Nuvykau į ministeriją. Ten jau buvo netvarka. Pasakė draugiškai: „Žinai, nebegalim atsakyti nei už tave, nei už save, nei už kitus. Veik kaip išmanai pats.“

– Kiekvienas už save?

Beveik taip. Vienas iš kariškių išsitraukė revolverį, ištiesė man: „Vytai, tau gali prireikti“. Aš dar nelabai naudojęs gyvenime tokių daiktų, bet paėmiau. Paskui sakiau draugams: turime bent vieną ginklą. Tačiau panaudoti neteko. Nepriklausiau sukilimą rengusiam pogrindyviui. Tačiau, kad Lietuva rengiasi sukilti, – buvo aišku. Dirbau drauge su dekanu prof. Stasiu Žymantu (Žakevičium), Vilniaus komiteto vadovu, taip pat su prof. Vladu Jurgučiu, kitais. Buvo atliekami tam tikri parengiamieji darbai, rengiami struktūriniai planai, kaip perorganizuoti bolševikų aparatą į savivaldos ir panašias institucijas, pertvarkyti mokyklų tinklą pagal Lietuvos poreikius. Vyko tokio pobūdžio planavimas. Mano vaidmuo ten, žinoma, buvo pagalbinis.

Bet tie planai buvo gana gerai parengti. Ne veltui prof. Vaclovas Biržiška apie prof. Juozą Ambrazevičiaus-Brazaičio, kaip Laikinosios vyriausybės švietimo ministerio, darbą vėliau sakė, kad jis ant dviračio per penkias savaites švietimo srity padarė daugiau, negu kai kurie ponai su cilindrais ir limuziniais per penkerius metus. O padarė todėl, kad turėjo aiškų planą ir veikė ryžtingai. Vis dėlto pogrindyje veikę sukilimo organizatoriai Vilniuje patyrė didelių nuostolių. Išvakarėse NKVD suėmė svarbiausius vadus ir apie 300 karininkų. Tapo neįmanoma vykdyti pirminio plano – skelbti nepriklausomybę Vilniuje, kaip buvo numatyta. Tą vaidmenį turėjo perimti ir sėkmingai perėmė Kaunas.

Nušovė į pakaušį

– Kada pirmą kartą patyrėte, kad žydai nacių okupacijoje tampa „kito statuso“ žmonėmis?

Nukelta į 5-tą psl.

Lietuvoje 2011-ieji paskelbti Laisvės gynimo ir didžiųjų netekčių metais. Rainiuose buvo žiauriai nužudytos pirmosios sovietinių okupantų aukos. Birželio 14 d. pagerbiant visų Lietuvos žuvusiųjų laisvės kovose, tremtinių, partizanų atminimą, Rainiuose apsilankė Lietuvos seimo pirmininkė I. Degutienė, kiti vyriausybės ir visuomenės atstovai, padėjo gėlių prie paminklo kankiniams
Ntrs. iš Lietuvos seimo tinklalapio

“Talentai, tikiu, pasirodys”

Atkelta iš 4-o psl.

Kai vokiečių reikalavimu buvo įsteigtas Vilniaus getas. Traktuojami jie buvo žeminančiai, tačiau šiaip ar taip dieną eidavo į darbą, galėjo laisvi vaikščioti, tik vakare turėdavo grįžti į savo vietas. Todėl iš pradžių neatrodė, kad pasekmės bus tokios tragiškos. Ilgą laiką net neįtariau, kad vykdomi susidorojimai. Buvo ruduo. Einu sykį į darbą, netoli universiteto susitinku sargą. Toks malonus, džentelmeniškos išvaizdos, vyresnio amžiaus žmogelis. Persimesdavom žodžiu. O dabar žiūriu – girtas. Klausiu kas yra, dar tik ryto metas, o jau nusitašęs? Anksčiau tokio nebuvau matęs? “Neklausinėk manęs, neklausinėk...” Aš, žinoma, neatlyžtu. Tada man sako: “Manai pats ėjau gerti? Man davė. Davė tiek, kad negalėjau panešt”.

Ir žmogus atsivėrė. Sako, šlyt anksti, einanti į darbą, jį suėmė. Vokiečių kareiviai įsodino į sunkvežimį. Ten jau sėdėjo keliolika kitų vyrų. Nuvežė į Panerius. Liepė visiems išlipt. Sako, būsite “prižiūrėtojai”. O ten jau privežta žydų. Žydams liepė patiems kasti duobes. Kai išsikasė, kareiviai visus sušaudė ir suvertė. Tada sugaudytiems “prižiūrėtojams” įteikė kastuvus ir įsakė užpilti žemėmis. Po to davė daug degtinės. “Mačiau kaip juos skerdė!.. Nežinau ką dabar su savim daryti?..” – raudėjo tas universiteto sargas. Vienas epizodas, guodėsi, sukrėtęs ypatingai: “Paskutiniu momentu, kai jau buvo prasiėjęs šaudymas, privažiavo karininkas su mažu “Volkswagen” automobiliu. Išlipo jauna, graži žydaitė. Įkandinė jos – tas karininkas. Liepė eiti. Vos žengus jai kelis žingsnius, naciš išsitraukė revolverį ir nušovė ją į pakaušį. Tada sėdo

į mašiną ir nuvažiavo...” Tai ir visa mano išmintis, kiek esu patyręs apie žydų tragediją Vilniuje. Savo akimis nieko panašaus nesu matęs.

Turėjo žmonių

– *Buvo istorinių epizodų, kai atrodė, kad Lietuva neišliks. Stalino ir Hitlerio okupacijos laikai yra būdingi. Bet ne vien jie. Šiandien irgi sakoma, kad Lietuva nyksta. Ar galime savo istorijoje rasti atsparų, kurios teiktų vilties, kad Lietuva bus?*

Kai 1941 m. birželį stovėjau Naujosios Vilnios geležinkelio stotyje ir lydėjau akimis tolstančius ešelonus, vežančius į kančią ir mirtį mano šeimą (tėvelis po pusšesto mėnesio Sibire mirė badu), viską, kas man dar buvo likę, turėjau ant savęs: padilusiomis alkūnėmis švarką, kelnes, apnešiotus batus...

Studijas tebuvo įpusėjęs ir likau vienas kaip pirštas. Tada negalėjau žinoti, kad vis tiek baigsiu du teisės fakultetus, vieną Vilniuje, kitą – Insbruke, Muzikos akademiją Salzburge, kad pateksiu į JAV diplomatinę tarnybą, kad dirbsiu čia 30 metų, kad vėl sugrįšiu į nepriklausomą Lietuvą ir dar 12 metų tarnausiu jai.

Negana to. Nebūčiau patikėjęs, kad dar Brežnevo laikais sovietai atsiųs pas mane delegaciją atsiprašyti už padarytą skriaudą – į Sibirą be kaltės išstremtą šeimą. Pristatė NKVD dokumentus, kad matytume, jog tardymų ir kaltinimų nebuvo. Na, sakė, buvo Stalinas, buvo tokie laikai, taip išėjo...

Pasakysiu štai ką. Visais istoriniais tarpsniais, net ir pačiais sunkiausiais, Lietuva turėjo garbingų, sugebančių, sakyčiau, genialių žmonių. Jie atliko svarbius, istoriškai reikšmingus darbus. Ir Lietu-

va išliko. Nors ir pasitaikydavo menkystų ir niekšų. Lietuva yra talentų tauta. Tikiu, kad jie pasirodys.

***

Vytautas Antanas Dambra

Gimė 1920 m. birželio 10 d. Babinavičiuose, dab. Vitebsko srityje, Gudijoje. Teisės mokslų daktaras. Lietuvos ir JAV diplomatas, žurnalistas, visuomenės veikėjas.

1939 m. baigė Utenos gimnaziją.

1943 m. baigė Vilniaus universiteto Teisės fakultetą.

1944 m. pasitraukė į Vakarų.

1946 m. gavo Insbruko L. Franseno universiteto teisės mokslų daktaro laipsnį.

1946-1948 m. studijavo Salzburgo muzikos akademijoje “Mozarteum”.

1948 m. išvyko į JAV.

1950-1951 m. Čikagos lietuvių dienraščio *Draugas* korespondentas Jungtinėse Tautose. Tarpautinės laisvųjų žurnalistų federacijos veikėjas.

1952-1953 m. generalinis sekretorius, pirmininkas.

Nuo 1951 m. radijo stoties “Amerikos balsas” lietuviškojo skyriaus darbuotojas, 1955-1960 m. Miunchene “Amerikos balso” specialiosios įvykių tarnybos Europoje vadovas. 1951-1986 m. – JAV informacijos agentūros (USIA) tarnautojas, diplomatas. Dirbo Vokietijoje, Vietname, Bolivijoje, Salvadore, Meksikoje, Argentinoje, Venezueloje.

1992-1999 m. Lietuvos respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Venezuelai (taip pat atstovas Kolumbijai, Argentinai, Brazilijai ir Urugvajui).

1999-2004 m. – Lietuvos respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ministeris Ispanijai (taip pat Marokui ir Andorai).

2004 m. Prezidento atstovas specialiejiems pavedimams.

KANADOS ĮVYKIAI

Paminėtas terororas

Ministeris pirmininkas Stephen Harper *Air India* 182 lėktuvo keleivių ir įgulos žūties 26-ųjų metinių minėjime atidengė dar vieną paminklą oro teroro aukų atminimui. Sikhų teroristai 1982 m. birželio 23 d. Airijos padangėje, virš Atlanto vandenyno susprogdino lėktuvą – 329 keleivius ir įgulą. Dauguma keleivių buvo indų kilmės Kanados piliečiai. Tai didžiausias teroro veiksmas Kanadoje, kuriam užkirsti kelią sutrukdė saugumo žinybų nesugebėjimas dalintis informacija ir derinti veiksmus. Tai ketvirtasis tragiško skrydžio aukų įamžinimo ženklas. Kiek anksčiau atminimo paminklai pastatyti Toronte, Otavoje ir Vankuveryje. Minėjime Montrealyje ministeris pirmininkas S. Harper paskelbė *Kanishka* programą, kuriai skiriama \$10 mln. Programoje numatytos priemonės, kaip gerinti antiteroristinių pajėgų bendradarbiavimą, keitimąsi informacija ir visuomenės pagalba, užkertant kelią galimiems nusikaltimams.

John Baird, federacinės vyriausybės užsienio reikalų ministeris, lankėsi Libijoje, susitiko su Libijos sukilėlių vadovybe. Kanados vyriausybės atstovas Libijos sukilėlių vyriausybei perdavė ministro pirmininko kvietimą apsilankyti Kanadoje, savo kalboje išpėjo juos, kad po karo su Kadhafi armija jų laukia ne mažiau sunkus demokratijos sklaidos kelias. Vėliau J. Baird susitiko su Kanados kariais jų karinėse bazėse Sicilijos saloje.

Buvęs Britų Kolumbijos provincijos vyriausybės vadovas Gordon Campbell paskirtas Kanados nepaprastuoju įgaliotiniu D. Britanijoje. Liberalų vyriausybės vadovas buvo priverstas atsistatydinti, kai provincijos gyventojai pasipriešino bandymams įvesti jungtinį mokestį (HST) ir tuo pačiu kai kurių prekių ir paslaugų didėjančioms kainoms. Matydamas, kad jo vyriausybė netenka rinkėjų paramos, G. Campbell pasitraukė iš pareigų. Br. Kolumbijos provincijos vyriausybės vadove išrinkta Christy Clark.

Kanada atsisveikino su Betty Ford, 73. Ši gerai žinoma socialinio judėjimo aktyvistė, nuo vėžio anksti mirusio Terry Fox motina, daugiau kaip 3 dešimtmečius tęsė sūnaus misiją. Terry Fox prieš 30 metų susirgo vėžiu ir neteko kojos. Bet, nepradęs vilties išgyventi, Terry pasiryžo pėsčiomis apkeliauti Kanadą, rinkdamas lėšas vėžio ligų tyrimui ir gydymui. Liga sustabdė jo “Vilties maratoną”, Terry Fox

mirė 1981 m. vasarą. Iš karto nepritarusi sergančio sūnaus sumanymui, Betty Fox vėliau tapo energingiausia jo žygio tęsėja. Terry Fox vardas kaip atkaklumo ir vilties simbolis paskatino milijonus žmonių ne tik Kanadoje, bet ir visame pasaulyje dalyvauti “Vilties maratonuose”, surenkant šimtus milijonų dolerių medicinos mokslo tyrimams.

Ontario provincijos vyriausybė skiria \$600 mln. akademinėms įstaigų mokyklo bazei atnaujinti. Toronto York universitetas gauna \$50 mln. paramą, plečiant inžinerijos mokyklą. Toronto universiteto Mississaugos skyriui skiriama \$52 mln. mokslinių laboratorijų plėtrai, Waterloo Wilfrid Laurier universiteto verslo ir tikslųjų mokslų pastatų ir įrangos atnaujinimui – \$72.6 mln., paramos sulauks ir Barrie Georgian kolegija ir kt. mokyklo įstaigos.

Šią vasarą pradeda galioti naujas Kanados plataus vartojimo prekių saugumo įstatymas. Jame numatyta, kad blogi gaminiai būtų nedelsiant išimami iš prekybos. Naujasis įstatymas pirmiausia taikomas vaikams skirtoms prekėms – žaislams, lovelėms, indams ir papuošalams. Jeigu jie neatitinka valstybės saugumo ir sveikatos reikalavimų, šie daiktai turi būti tuojau pat pašalinti iš prekybos. Tokie pat reikalavimai skiriami ir sporto įrengimams, kai kuriems namų apyvokos reikmenims. Tačiau kol kas įstatymas neliečia automobiliams skirtų prekių, maisto gaminių ar vaistų. Už juos atsakingos atskiros žinybos, kurios tik abipusiu susitarimu su prekiautojais gali pašalinti blogas prekes iš prekybos.

Kanados policija pradeda tyrimą, kaip buvo panaudoti 50 mln. dol., skirtų praėjusių metų tarptautiniams G-8 ir G-20 susitikimams Toronte ir Muskokoje. Buvusi parlamento narė liberalė Marlene Jenings paskelbė pareiškimą, kuriame ji kaltina S. Harper vyriausybę piktnaudžiavimu ir parlamento klaidinimu. Užsienio reikalų ministeris John Baird skundą įvertino kaip pralaimėjusios rinkimus liberalės kerštą. Bet ir vyr. valstybės revizorius ir kiti parlamento nariai nori sulaukti paaiškinimo, kodėl lėšos, skirtos pasienio saugumui, buvo išleistos pavėsinėms ir kitiems statiniams konservatoriaus Tony Clement rinkiminėje apylinkėje, toli nuo pasienio ir nuo tarptautinio susitikimo vietos. Parlamento nariams prieš balsuojant nebuvo pranešta, kur konkrečiai bus išleidžiami \$50 mln. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

KONTRABANDA

Šiomet per nepilną pusmetį Lietuvos muitinė sulaukė kontrabandinių prekių už 39 mln. litų, praneša Muitinės departamentas. Didžiausią sulaikytos kontrabandos dalį sudaro nelegaliai atgabenamos cigaretės ir tabako gaminiai: šių akcijais apmokestinamų prekių sulaikyta už daugiau nei 37 mln. litų, cigarečių – beveik 45 mln. vienetų, kurių vertė – daugiau nei 14 mln. litų. 78% tabako gaminių sulaikyta Gudijos pasienyje, 12% – pasienyje su Rusijos Karaliaučiaus sritimi ir apie 10% šalies vidaus rinkoje. Kitos dažnai pasitaikančios neteisėtai gabenamos prekės: degalai, vaistai ir prekės, pagamintos iš nykstančių laukinių gyvūnų ir augalų. Palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, sulaikytų prekių kiekis padidėjo 1.6 karto – pernai sulaikyta apie 74,000 vienetų. Dažniausiai bandoma įvežti suklastotus drabužius, avalynę, žaislus ir kt.

KOVA SU KORUPCIJA

Birželio 17 d. seimui patvirtinus Valstybinę kovos su korupcija programą 2011-2014 metams, organizacijos "Transparency international" Lietuvos skyrius (TILS) teigė, jog ji kovą su korupcija palieka vien institucijų rankose, o saugiai įtraukti visuomenę į tiesioginę kovą su korupcija per pranešimus apie konkrečius korupcijos atvejus institucijos neišdrįsta. NKPP numato tik galiojančių įstatymų analizės atlikimą 2012 m. Organizacijos teigimu, programoje nėra ir priemonės, numatančios pareigą institucijoms įdiegti saugius vidinius ir išorinius pranešimo būdus arba užtikrinti jau esamų pranešimo būdų saugumą. Speciali apsauga yra numatyta tik pranešantiems valstybės tarnautojams, bet ne privataus ar nevyriausybinių sektoriaus darbuotojams. Programa per mažai dėmesio skiria korupcijai privačiame sektoriuje, nors yra įtrauktos sritys, kurioms anksčiau trūko dėmesio, tokios kaip sveikatos priežiūros ir teisėsaugos institucijų veikla.

KODEKSO PATAISA

Seimas birželio 22 d. priėmė Baudžiamojo proceso kodekso pataisą, numatančią, kad įtariamieji smurtu artimoje aplinkoje privalės išsikraustyti iš bendro būsto su nukentėjusiuoju. Ja papildyta straipsnio dalis, kurioje kaip viena kardomųjų priemonių, įpareigojančių įtariamąjį gyventi atskirai nuo nukentėjusiojo, įtvirtinta nuostata, kad būste, kuriame nuolat gyveno įtariamasis ir nukentėjusysis,

gyventi lieka nukentėjusysis. Seimo priimta pataisa – lydinčioji Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymui. Jame nustatyta, kad už smurtą artimoje aplinkoje taikoma baudžiamoji atsakomybė.

NUTRAUKTA SUTARTIS

Viena didžiausių Lietuvoje statybos įmonių Panevėžio statybos trestas (PST) sutiko nutraukti sutartį dėl Valdovų rūmų statybos darbų, birželio 22 d. pareiškė kultūros ministeris Arūnas Gelūnas. Sutartis yra nutraukiama, o būtiniausi darbai atliekami, sakė ministeris. Kultūros ministerija siekė, kad būtini darbai būtų atlikti mažesniais įkainiais nei galioja pagrindinėje rangos sutartyje. Be to, prieš pasitraukdamas PST turėtų įrengti priešgaisrinę, šildymo, vėdinimo sistemas, atlikti kitus būtiniausius darbus – iš viso 10 darbų, kurie užtikrintų būtiną pastato veikimą. Neatmetama galimybė, kad baiginėjant būtiniausius darbus galėtų būti skelbiamas konkursas likusiai projekto darbų daliai, ieškant naujo rangovo. Anot A. Gelūno, iki šiol PST už darbus Valdovų rūmuose išmokėta apie 262 mln. litų. Darbai Valdovų rūmuose sustabdyti, kai Viešųjų pirkimų tarnyba sutartyje su rangovu PST aptiko daug pažeidimų ir pareikalavo sutartį nutraukti. Valdovų rūmų atstatymo kaina per dešimtmetį pabrango daugiau nei tris kartus – nuo 114 iki 367 mln. litų.

ALKOHOLIO ŽALA

Statistikos departamento pristatoma Valstybinio psichikos sveikatos centro duomenimis, pernai 798 asmenys pirmą kartą kreipėsi į gydymo įstaigas dėl alkoholinės psichozės ir 1,100 – dėl lėtinio alkoholizmo, tai atitinkamai 37 ir 152 asmenimis mažiau nei 2009 m. Praėjusių metų pabaigoje gydymo įstaigų įskaitoje buvo 55,300 lėtinio alkoholizmu sergančių asmenų. Palyginti su 2009 m., jų skaičius sumažėjo. Valstybinės darbo inspekcijos duomenimis, 2010 m. nuo nelaimingų atsitikimų darbe nukentėjo 38 neblaivūs asmenys, iš kurių septyni žuvo. Dar devyni neblaivūs asmenys nukentėjo kelyje iš darbo (į darbą). Policijos departamento teigimu, pernai užregistruoti 528 kelių eismo įvykiai dėl neblaivių asmenų kaltės. 2010 m., palyginti su 2009 m., neblaivių asmenų sukeltų kelių eismo įvykių padaugėjo 23%. Juose žuvo 63, sužeisti 699 žmonės. Neblaivių vairuotojų sukeltų kelių eismo įvykių 2010 m. sumažėjo 9%. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

Ciceriečiai paminėjo trėmimus į Sibirą

Apie tai kalbėjo Sibire gimusi kaunietė muziejininkė

EDVARDAS ŠULAITIS

Negausus Cicero lietuvių telkinys surengė "Baisiausiojo birželio" vardu vadinamą sukaktį, minint 70-ąsias trėmimo į Sibirą pradžios metines. Minėjimo paskaitą skaitė Vorkutoje gimusi Virginija Paplauskienė, vadovaujanti Kauno Maironio lietuvių literatūros muziejaus Išeivių literatūros skyriui. Ši buvusi sibirietė (ten išgyveno 17 metų), o dabar dirbanti išeiviams reikšmingą darbą Kaune, papasakojo apie išgyvenimus Sibire, kur buvo ištremta jos šeima. Žiupsnelį atsiminimų paskaitė iš savo tėvo Mindaugo Babono prisiminimų knygos *Per kančias neprarandant vilties* (išleista *Valstiečių laikraščio* 1997 m.). Kai kurios tų skaitinių vietos buvo tikrai jaudinančios. Jaudinosi ir pati Virginija, juk ji daugelį tų įvykių išgyveno, nors tada, žiūrint vaiko akimis, jie gal kitaip atrodė.

Viešnia pažymėjo, kad kurį laiką teko gyventi vienoje stovykloje su daugeliu pažįstamu nuostabių dvasiškiu kun. Kazimieru Vasiliausku, kuris tremtiniams slapta aukėjo Mišias. Kai kun. Vasiliauskas buvo išsiųstas į Latviją, iš ten jos šeima sulaukdavo dovanėlių. V. Paplauskienei su artimaisiais buvo pavykę nelegaliai grįžti į Lietuvą, bet saugumui susekus teko vėl keliauti atgal į Sibirą.

1974-aisiais, kai jau buvo leista oficialiai apsigyventi Kaune, V. Paplauskienė siekė mokslo ir pradėjo darbuotis Maironio lietuvių literatūros muziejuje. Už darbštumą buvo išrinkta Metų muziejininke, o šiemet apsigynė doktoratą, parašiusi disertaciją apie Čikagos apylinkėse gyvenančią poetę Liūnę Sutemą (Katališkiene). Apie ją yra išleisdusi ir knygą *Liūnė Sutema: gyvenimo ir kūrybos keliai*. Beje, V. Paplauskienė yra parašiusi ir daugiau knygų bei straipsnių spaudoje apie išeivijoje gyvenusius ar dar tebegyvenančius rašytojus. Amerikoje ji jau viešėjo daug kartų ir iš kiekvienos kelionės grįžta su archyvine medžiaga apie išeivijoje kūrusius rašytojus.

Viešnią gausiai susirinkusiems pristatė bei su jos veikla supažindino visuomenininkė Marija Remienė, kuri neseniai tapo JAV LB Cicero apylinkės pirmininke. Rašinį *Baisiausiojo birželio* tema perskaitė dažna renginių Cicero dalyvė Liuba Šniurevičienė, kuri irgi sugebėjo užgriebti jautrias klausytojų stygas. Ant vieno iš staliukų buvo sudėti Sibira-

Apie Sibirą kalbėjusi viešnia iš Kauno Virginija Paplauskienė Cicero mieste apdovanojama gėlėmis

Klausytojų dalis trėmimų į Sibirą minėjime Cicero mieste birželio 19 d.

primenantys suvenyrai. Tarp gausių klausytojų (jie netilpo į nedidelį kambarį) buvo paskaitininkės giminitė Nijolė Lipčiūtė su vyru Arnoldu Voketaičiu, buvusiu "Lyric" Čikagos lietuvių operos solistu, Lietuvių rašytojų draugijos pirmininkė Stasė Petersonienė su dukra Daiva, Juozas ir Adelė Grinos bei kiti žymesni tautiečiai. Viešnia apdovanojta gėlėmis ir pagyrimo žodžiais. Po paskaitos ji pasira-

šinėjo naujai išleistą, gana stambią knygą apie visiems gerai pažįstamą poetę Liūnę Sutemą.

Šis minėjimas buvo oficialiai rengtas JAV LB Cicero apylinkės valdybos. Tik gaila, kad jam neparūpinta didesnė patalpa šiemet savo gyvavimo šimtmetį mininčios, lietuvių įsteigtos – Šv. Antano parapijos pastate.

(Ntrs. E. Šulaičio)

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

**2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2**

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Rock and Roll Hall of Fame – popmuzikos grupė iš Šiaulių

Legendinis estradinės muzikos ansamblis „Vairas“ koncertavo Čikagos lietuviams

**LAURYNAS
R. MISEVIČIUS**

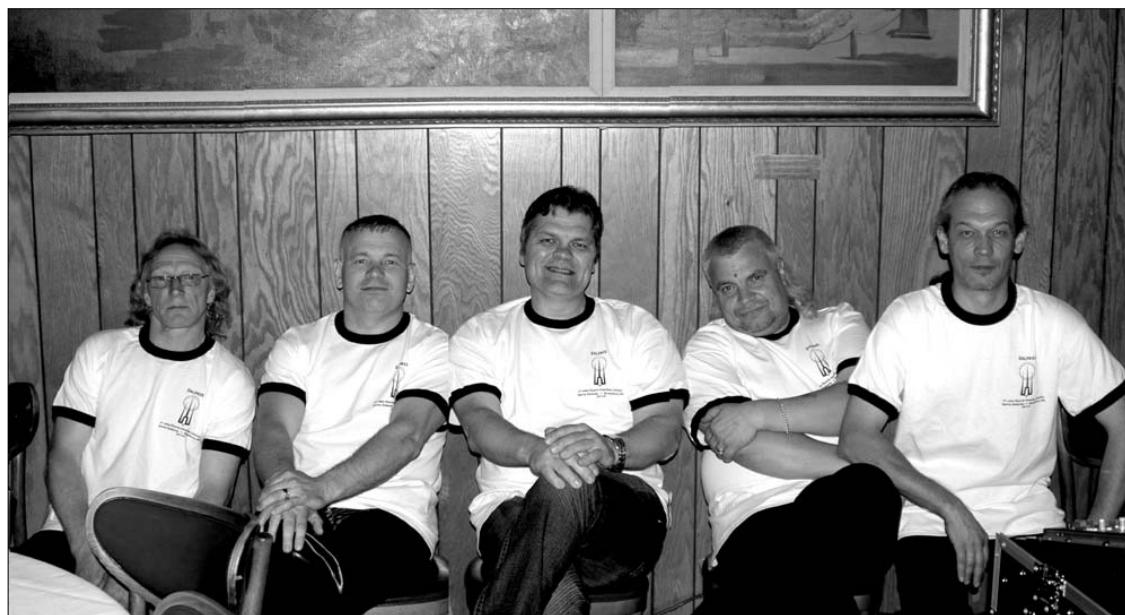
Kai 1960-ųjų kovo 8-ąją Lietuvai švenčiant Tarptautinę moters dieną užgimė savi-veiklinis Šiaulių dviračių ir variklių gamyklos „Vairas“ darbuotojų ansamblis, niekas nežinojo, kokia bus naujosios estradinės grupės lemtis... Juo labiau, kad pirmuosius du dešimtmečius grupė koncertavo tik gamyklos šventėse, draugų ar giminių susijėjimuose. Nors į „Vairą“ įžengus naujam ansamblio vadovui Vytautui Katiliui (kuris dabar apsigyveno ne kur kitur, o Amerikos lietuvių „sostinėje“ Čikagoje), grupė staigiai išgarsėjo ir pradėjo koncertuoti ne tik po visą gimtinę, bet ir tuometinę TSRS, netrukus po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šiauliečiams atėjo sunkesni laikai.

1996-aisiais grupė iširo, o tuomet, ko gero, tik didžiausi optimistai galėjo patikėti, kad „Vairas“ kada nors, kaip tas feniksas, prisikels iš pelenų ir dar ne sykį nustebins ne vien tik Nemuno krašto melomanus. Jeigu tada neseniai prie grupės prisijungusiam dabartiniam ansamblio vadovui Rolandui Janušui kas nors užsimintų, kad po gero dešimtmečio vairiečių išskėstom rankom lauks Anglijos, Vokietijos, Airijos ir netgi Jungtinės Valstijose apsigyvenusių lietuvių bendruomenės, humoro jausmo niekuomet neprarandantis muzikos mokytojas galbūt pasiūlytų susisiekti ir su Aliaska – o ką, tarp 60-ties oficialiai įregistruotų JAV Lietuvių bendruomenių šios organizacijos Vakarų apygardos sudėtyje yra ir šios valstijos apylinkė!

Juokas – dalykas rimtas, byloja lietuvių liaudies patarlė, kuri puikiai dera prie „Vairo“ – 2000-aisiais atgimusį ansamblį 2010 m. rudenį iš-

Neseniai savo grupės 50-tį atšventę, „Vairo“ atlikėjai birželio 12-ąją, sekmadienį, buvo pagerbti oficialiu priėmimu viename garsiausių JAV ir pasaulyje šiuolaikinės muzikos muziejų Cleveland „Rock and Roll Hall of Fame & Museum“

Šiomet legendinė grupė iš Šiaulių į Ameriką atvyko ŠALFASS kvietimu koncertuoti 61-osiose stambiausios užjūrio lietuvių sporto mėgėjų Sąjungos žaidynėse Worcester-Shrewsbury (MA) – sportininkų susipažinimo vakare „Maironio parke“ taip pat dainavo Colorado Romas (viduryje)

girdo net šešių Amerikos lietuvių telkinių klausytojai, legendinę grupę iš Šiaulių pakvietus LB XIX-osios Tarybos antrosios sesijos organizato-

riams Orlando, FL. Nepraėjus nė pusmečiui po pirmosios „Vairo“ koncertinės kelionės už Atlanto, 61-ųjų ŠALFASS žaidynių organizacinio komi-

teto nariui Vytautui Braškui apsilankius Lietuvoje, pradėjo ryškėti kitos ansamblio kelionės po Ameriką kontūrai.

Naujametinė naktį pra-

džiuginti šių eilučių autoriaus skambučio į Saulės miestą, vairiečiai ėmė ruošti Massachusetts ir Ohio „užkariavimui“, netrukus ketvertuką pradėjo vilioti ir Čikagos lietuviškų Joninių rengėjai.

Tačiau iki pat savo apsilankymo Amerikos roko muzikos sostine tituluojamo Klyvlendo Lietuvių Namuose pas mielą jų administratorę Rūtą Degutienę, šiauliečiai nebūtų nė susapnavę tokios meninio filmo scenarijaus vertos atomazgos. Būtent ji pasirūpino, kad ant Erie ežero kranto išikūrusio miesto lietuviams, latviams ir estams drauge minint Baisiojo birželio 70-ąsias metines, Rolandas Janušas, Vytautas Mundinas, Darius Vaitoška ir Sigitas Orūnas būtų iškilmingai priimti Cleveland „Rock and Roll Hall of Fame and Museum“ garbės svečių vadovės Amandos Hultz, kuriai padovanojo „Vairui 50“ ir „Auksinių dainų“ kompaktines plokšteles, nuo šiol užimančias garbingą vietą minėto roko ir popmuzikos muziejaus archyvinėje bibliotekoje.

Šiandien nesiimsime nuodugniau vertinti, ką tai reiškia mūsų šaliai, Šiaulių miestui ir Amerikos lietuvių muzikos pasauliui, kai tampame istorinio įvykio – pirmosios estradinės muzikos grupės iš Lietuvos priėmimo į vieną garsiausių pasaulyje šiuolaikinės muzikos meno muziejų liudininkais, tą nelengvą darbą paliekame ištikimiesiems kritikams ir prisiekusiems melomanams, na, o susiklosčius palankioms aplinkybėms, mūsų „Vėjų“ miesto tautiečiai turėjo ypatingą progą atšvesti šią sėkmę kartu – viena seniausių popmuzikos grupių iš Nemuno krašto legendinis „Vairas“ Joninėms grojo Čikagoje.

(Ntrs. E. Misevičienės)

Šeimų šventė Lietuvoje

Gegužės 28 d. Prienų rajone, Vazgaikiemio kaime, Visuomenės harmonizavimo parke vyko Šeimų šventė, kurioje buvo susirinkę per 2,000 dalyvių – šeimų bei šeimų organizacijų iš visos Lietuvos. Šeima – valstybės ir visuomenės pagrindas, todėl, siekiant atkreipti dėmesį į šeimos svarbą žmogaus gyvenime, paskatinti šeimas laisvalaikį leisti kartu, paraginti pavienes šeimas jungtis, ištraukti į visuomeninę ir savanorišką veiklą, sutelkti šeimų organizacijas ir stiprinti jų bendradarbiavimą, buvo surengta ši šventė. Tai pirmasis renginys šalyje, kuriame taip gausiai dalyvavo šeimų organizacijos.

Renginio pradžioje dalyviams Šeimų šventės globėjo teisėmis pasveikino Lietuvos respublikos Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas Rimantas Jonas Dagys, pabrėždamas, jog šis renginys – vienas iš Valstybiniame susitarime įtvirtintų siekių – kurti šeimai palankią aplinką. Ši šventė – tai galimybė šeimoms susiburti, pasidalinti patirtimi ar tiesiog prasminę praleisti laiką kartu.

Sveikinimo žodį taip pat tarė šventės organizatoriai – Valstybinio susitarimo dėl šeimai palankios aplinkos kūrimo visomeninės įgyvendinimo priežiūros tarybos pirmininkas Vidas Abraitis, Lietuvos

šeimos ūkininkų sąjungos pirmininkas Vidas Juodsnukis, Visuomenės harmonizavimo parko įkūrėjas Augustinas Rakauskas. Susirinkusios pasveikino Prienų rajono savivaldybės mero pavaduotoja Loreta Jakinevičienė.

Po to vykusioje politikų ir šeimos ambasadorių diskusijoje dalyvavę Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas R.J. Dagys, Socialinės apklauskos ir darbo ministerijos viceministeris Dalius Bitaitis, Šeimos ambasadoriai Asta ir Giedrius Masalskiai bei Virginija ir Kęstutis Krauskai kartu su šventės dalyviais aptarė šeimų aktualijas. Besidomintys šeimos san-

tykių tobulinimu turėjo galimybę išklausti psichologo Algirdo Petronio pranešimą apie kūrybingumą sutuoktinių tarpusavio santykiuose, temas apie vyro ir tėvo bei moters ir motinos vaidmenis šeimoje gvildeno judėjimo „Sutuoktinių susitikimai“ poros – Danguolė ir Donatas Zalepūgos bei Daiva ir Donatas Junevičiai. Dr. Nijolė Liobikienė kalbėjo apie artimos aplinkos įtaką šeimai, šeimos atsiskyrimo ir sutelkimo požūrius.

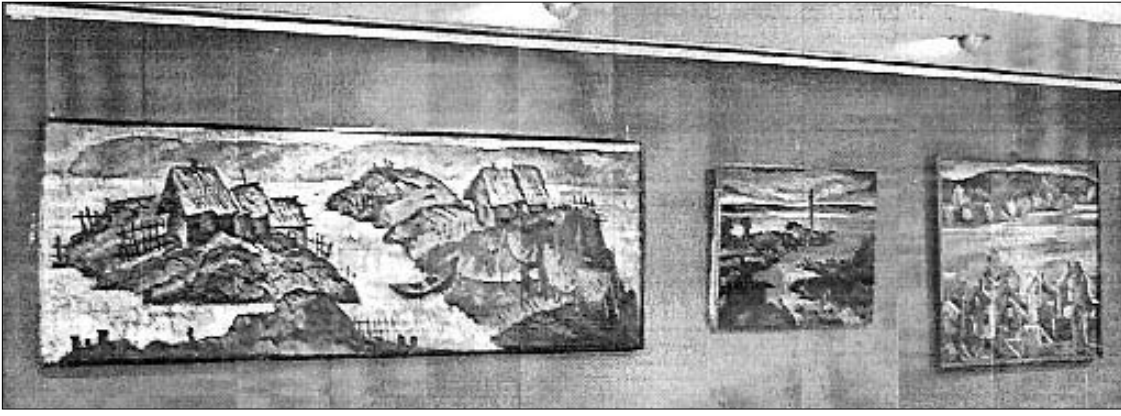
Šventėje aktyviai dalyvavusios visuomeninės organizacijos, dirbančios su šeimomis ar atstovaujancios joms, savo veiklą pristatyti galėjo dvejopai. Per dvidešimt šeimų organizacijų dalyvavo „mini mugėje“, kurioje kiekviena jų turėjo galimybę supažindinti su vykdoma veikla, užmegzti

bendradarbiavimą ir pan. Taip pat organizacijos turėjo galimybę plačiai auditoriai konkrečiais pavyzdžiais papasakoti savo veiklos sėkmės istorijas, dalyviams padovanoti savo dainą, šokį ar spektakliuką.

Tos šeimos, kurios mėgsta laisvalaikį leisti aktyviau, turėjo galimybę išbandyti jėgas įvairiose sporto rungtynėse, pajodinėti žirgais, pašaudyti iš lankų. Vaikai, tėveliams klausant paskaitų, taip pat neuobodžiavo – stebėjo įvairius spektakliukus, išmoko kepti duonelę, pasivaikščiojo burbulais ant vandens, laidė aitvarus, statė svajonių miestą, žaidė su gyvūneliais ar tiesiog šėlo gamtoje.

Tremtinio tapyba

Dail. Pranciškaus Poručio paveikslai parodoje Seimo III rūmų galerijoje

Birželio 8 d. Seimo III rūmų parodų galerijoje buvo atidaryta Pranciškaus Poručio (1924-2009) tremtyje tapytų paveikslų paroda, skirta 70-osioms Lietuvos gyventojų tremties ir genocido pradžios metinėms paminėti. Renginio metu pristatyta Laptevų jūros tremtinių brolijos šiais metais išleista knyga *Lietuviai Arktyje* rusų kalba. J. Markausko ir J.R. Puodžiaus sudarytame leidinyje – 1941 m. masinių Lietuvos gyventojų tremčių liudininkų D. Grinkevičiūtės, R. Vaicekausko, G. Martynaičio prisiminimai apie tremtyje patirtas kančias.

Akvarelininkas Pranciškus Porutis gimė 1924 m. birželio 4 d. Šiauliuose. 1941 m. birželio 13 d. kartu su tėvais ištremtas į Sibirą, Altajaus krašto, Bijsko sritį. Pirmuosius akvarelės ir tapybos darbus, tapytus dailininko Antano Žmuidzinavičiaus atsiųstais dažais, pri-

statė Jakutske.

1961 m. tapo Lietuvos dailininkų sąjungos nariu. Kūrybai menininkas paskyrė beveik pusę amžiaus. Nuo 1965 m. Valstybinio M.K. Čiurlionio dailės muziejaus mokslinis bendradarbis.

P. Poručio akvarelės ir tapybos darbų turi Kauno M.K. Čiurlionio dailės, Šiaulių „Aušros“, Lietuvos dailės, Jakutsko dailės muziejai, Lietuvos, Rusijos, Vokietijos, Brazilijos, Izraelio, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados ir kitų šalių kolekcininkai bei visuomenės nariai.

Pranciškaus Poručio artimųjų ir Laptevų jūros tremtinių brolijos iniciatyva dalis kūrybinio palikimo bus perduota ir rodoma Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams ir nuo okupacijų nukentėjusių teisių ir reikalų komisijoje. **TSŽ**

Šeimų šventė Lietuvoje

Atkelta iš 8-to psl.

Šventės kulminacija tapo šeimų rinkimai. Buvo renkami aktyviausia, sportiškiausia, populiariausia, kūrybingiausia, išradingiausia, žingeidžiausia, taikliausia, didžiausia, talentingiausia ir draugiškiausia šeima. Daugiausia prizų pelnė aštuonis vaikus auginanti šeima iš Kauno. Šventė vainikavo dainuojamosios poezijos atlikėjų koncertas. Šeimos po aktyviai, bet prasmingai praleistos dienos turėjo puikią galimybę mėgautis Egilės Sirvidytės, Vytauto V. Landsbergio ir Gedimino Storpirščio jiems dovanojamomis dainomis.

Džiugu, kad Šeimų šventė puošė gausios darnios šeimos, – renginyje šurmuliavo tėvai su trimis, keturiais vaikais. Taip pat aktyviai dalyvavo

Šeimų šventėje buvo užsiėmę visi

gausių šeimų organizacijos. Ypač gražu buvo šventėje matyti dvi šeimas, auginančias po aštuonis vaikus. Vienas organizatorių tikslų ir buvo sutelkti galimybę gausioms šeimoms pasidžiaugti švente. Džiugina tai, kad nemenka

dalis šalies savivaldybių suorganizavo šeimų ar šeimų organizacijų atvykimą į šventę – turėta svečių iš atokiausių Lietuvos kampelių. Po renginio daugelis išvyko su viltimi kitamet vėl susitikti šioje šventėje. **TSŽ inf.**

Akimirka iš tautinių šokių ir muzikos grupės „Atžalynas“ 40-mečio koncerto, įvykusio š.m. birželio 4 d. Toronto Lietuvių Namuose Ntr. A. Minkevičiaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Maironio lietuvių literatūros muziejus šiemet mini savo 75-metį. Ta proga birželio 28 dieną buvo atidaryta paroda „Muziejaus istorijos fragmentai“. Po parodos atidarymo vyko spektaklis „Vieša (ne)mokslinė konferencija Maironio sodne“, kurio metu buvo parodytos vaidybos, muzikos, dainavimo kompozicijos, svarstoma literatūros egzistencijos klausimas. Konferencijos režisierius ir vedėjas – Gytis Padegimas, kompozitorius – Giedrius Kuprevičius. Jubiliejiniai renginiai tęsis spalio 12 dieną mokslinė konferencija „Iš archyvų: muziejų paslaptys ir epochos legendos“.

Maironio lietuvių literatūros muziejus buvo įkurtas 1936 m. birželio 28 dieną Kauno Rotušės aikštėje, vėlyvojo baroko stiliaus rūmuose, trijuose Maironio memorialiniuose kambariuose. Jo steigėjai ir tvarkytojai buvo M.K. Čiurlionio galerijos direktorius Paulius Galaunė ir tautosakos archyvo komisijos vadovas dr. Jonas Balys. 1940 m. kovą muziejaus vedėju buvo paskirtas poetas Bernardas Brazdžionis, patvirtintas muziejaus statusas. 1944 m., B. Brazdžioniui pasitraukus į Vakarus, muziejus buvo trumpam laikui uždarytas. Vėliau jam vadovavo Antanas Busilas, Juozas Kulikauskas, Marija Macijauskienė, o nuo 1989 metų iki dabar – rašytoja Aldona Rusekaitė.

Muziejuje iš pradžių buvo saugoma 1,200 rodomųjų. Šiuo metu jame yra per 275,000 rodomųjų, kurie atskleidžia visą Lietuvos raštijos, literatūros istoriją nuo senųjų raštų. Pirmasis ir pagrindinis muziejaus rinkinys yra Jono Mačiulio-Maironio kūrybinis, archyvinis ir memorialinis palikimas. 1989 m. muziejus buvo papildytas 50,000 rodomųjų iš uždaryto rašytojų memorialinio muziejaus. Tuo pačiu metu į muziejų atkeliavo išsivijęs rašytojų archyvas. 2003 m. iš Los Angeles buvo atsiųstas B. Brazdžionio kūrybinis palikimas. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, muziejuje buvo pradėta kaupti rašytojų tremtinių, partizanų kūryba.

Sovietmečiu vadintas Kauno literatūros muziejumi, Lietuvos TSR literatūros muziejumi, nuo 1989 m. tampa Maironio lietuvių literatūros muziejumi su 14 padalinių – rašytojų memorialinių muziejų, išsidėsčiusių po visą Lietuvą, kurių didesnė dalis vėliau buvo perduota rajonų savivaldybėms. Šiuo metu muziejui priklauso 5 padaliniai Kaune – Salomėjos Nėries, Juozo Grušo, Balio ir Vandos Sruogų, Juozo Tumo-Vaižganto memorialiniai ir Vaikų literatūros muziejai. Muziejuje ir

jo padaliniuose dirba 80 darbuotojų, kasmet iš muziejaus fondų surengiama apie 40 parodų, centre ir padaliniuose įvyksta apie 130 įvairių literatūros renginių.

Dainininkės Beatričės Grincevičiūtės šimtųjų gimimo metinių proga ruošiamas penktasis kamerinio dainavimo konkursas „Beatričė“. Ši regėjimo negalią turėjusi dainininkė gimė Užnemunėje, 1928 metais baigė Varšuvos aklųjų ir nebylių institutą, 1933-1940 metais mokėsi Liaudies konservatorijoje Kaune. Vėliau dirbo Kauno aklųjų institute, 1937 metais pradėjo dainuoti per radiją. Nuo 1943 metų rengė solo koncertus, buvo Lietuvos filharmonijos ir Lietuvos radijo solistė. Koncertuodavo dažnai su Baliu Dvairionu. Jos repertuare buvo daugiau kaip 1,000 lietuvių ir kitų tautų liaudies dainų bei klasikinių kamerinės muzikos kūrinių.

Vilniaus „Litexpo“ parodų centre liepos 13-17 dienomis vyks tarptautinė meno mugė „ARTVILNIUS“, į kurią net 66 meno galerijos iš 17 valstybių atveš įdomiausių savo autorių kūrinius. Pirmoji tokio tipo mugė buvo surengta 2009 metais, kai Vilnius buvo Europos kultūros sostinė. Ją aplankė per 20,000 žmonių. Tada Vilnius pagarsėjo kaip vieta, kur galima pamatyti plačią Rytų Europos meno panoramą ir užmegzti ryšius tarp Vakarų ir Baltijos valstybių bei Gudijos, Kroatijos, Ukrainos, Kazachstano galerijų savininkų ar vedėjų. Mugei „Litexpo“ parodų centre skirta apie 8,000 kv. metrų ploto. Šalia pagrindinės parodos dar vyks naujausių didelio formato skulptūrų ir instaliacijų paroda, lietuviškų videofilmų peržiūra, diskusijos.

Kunigaikščio Mykolo Kleopo Oginskio 250-osioms gimimo metinėms artėjant, Rietave planuojama pastatyti paminklą šios garsios Lietuvos didikų ir kunigaikščių giminės atminimui įamžinti. Paminklo konkursas vyksta iki 2011 m. lapkričio, lėšas skiria miesto savivaldybė, vietą paminklui pasirenka konkurso dalyviai, o pats paminklas turėtų būti pastatytas iki jubiliejinio 2015 metų. Kompozitorius ir politikas veikėjas M.K. Oginskis Rietavą valdė nuo XIX š. pradžios, ir Oginskiai prisidėjo prie pirmosios Lietuvoje agronomijos bei profesionalios muzikos mokyklų įsteigimo, pirmosios elektros kasos valstiečiams, pirmos žemės ūkio parodos surengimo bei pirmosios telefono linijos Rietavas-Plungė-Kretinga-Palanga nutiesimo. **GK**

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų "cashable"	1.50%
1 metų	1.80%
2 metų	2.30%
3 metų	2.50%
4 metų	3.00%
5 metų	3.25%

GIC INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas)	
1 metų "cashable"	1.50%
1 metų	1.50%
2 metų	2.10%
3 metų	2.20%
4 metų	2.50%
5 metų	2.90%
18 mėn.	2.00%

RRSP, RRIF Pensijų fondai TFSA Neapmokestinama Taupomoji sąskaita	
TFSA atviras, kintantis	2.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.60%
1 metų	1.80%
2 metų	2.30%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.25%

SĄSKAITOS	
Taupomoji sąskaita	1.50%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME	
Asmenines paskolas nuo	5.50%
Sutarties paskolas nuo	7.00%
NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS	
Su nekintančiu nuošimčiu	
1 metų	2.90%
2 metų	3.45%
3 metų	3.70%
4 metų	3.90%
5 metų	4.35%
Su kintančiu nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	3.25%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas
nekilnojamojo turto paskolas
Suteikiame komercines
nekilnojamojo turto paskolas

NAUJA PASLAUGA 18 mėnesių GIC moka 2.00%

MŪSŲ ADRESAS	
3 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285) Fax 416-532-4816	Darbo laikas: Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30 Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00 Šeštadieniai 9:00 - 1:00 Sekmadieniai 8:30 - 12:45
ANAPILYJE	
Tel. 905-566-0006 Fax 905-566-1554	Darbo laikas: Antradieniai 9:00 - 3:30 Ketvirtadieniai 12:00 - 7:00 Sekmadieniai 9:00 - 12:30

**DĖMESIO – NAUJAS
VASAROS DARBO LAIKAS**
Nuo 2011 m. liepos 2 d. iki rugsėjo 3 d.
ŠEŠTADIENIAIS NEDIRBSIME

Kviečiame plačiau naudotis mūsų patarnavimais internetu – saugiai, patikimai ir greitai tvarkyti finansinius reikalus.
ELEKTRONINIS BANKAS www.rpcul.com

 Taip pat Jūsų patogumui siūlome naudotis **The Exchange Network** bankomatų tinklu bankuose ir kredito kooperatyvuose.
The Exchange ženklų pažymetuose bankomatuose visoje Kanadoje be papildomų mokesčių galite:

- IŠSIIMTI IR ĮNEŠTI GRYNUOSIUS PINIGUS
- ĮNEŠTI ČEKIUS
- PERVESTI PINIGUS TARP SĄSKAITŲ
- PATIKRINTI BALANSĄ

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos PARAMOS)
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

Lietuvos ir Kanados mokslo bendradarbiavimo skatinimo seminaras Toronte

2011 metų gegužės 14 dieną Toronte, Prisikėlimo parapijoje įvyko Lietuvos garbės konsulų Kanadoje susitikimas, kurį organizavo Lietuvos respublikos ambasada. Kartu su tuo įvykiu buvo surengtas seminaras, skirtas mokslo bendradarbiavimo tarp Kanados ir Lietuvos aptarimui. Į seminarą buvo pakviesti lietuvių kilmės mokslininkai, dirbantys ir studijuojantys Kanadoje; Ontario Mokslo ir Inovacijų ministerijos atstovai; Lietuvos Mokslo Inovacijų ir Technologijų agentūros bei Saulėtekio slėnio technologijų parko Lietuvoje vadovai; Kanados verslo atstovai bei Kanados lietuvių bendruomenės nariai.

Tokio pobūdžio seminaras yra pirmas Lietuvos ir Kanados bendradarbiavimo istorijoje. Pagrindiniai seminaro tikslai buvo aptarti esamą būklę dviejų šalių mokslo bendradarbiavime bei užmegzti ryšius tarp individualių tyrėjų, verslo atstovų Kanadoje ir Lietuvoje, taip pat aptarti bendradarbiavimo skatinimo priemones ir galimybes, ir pasiūlyti stabilų ir tęstiną (*sustainable*) dviejų šalių bendradarbiavimo modelį mokslo ir inovacijų srityje. LR ambasadorė Gintė Damašytė pradėjo seminarą įžanginiu pranešimu, kuriame išvardino seminaro tikslus. Seminarą moderavo profesorius Vic Pakalnis iš Queen's universiteto Kingstone. Seminaro pranešimai buvo suskirstyti į tris temines sekcijas: *Viešo administravimo įtaka mokslo ir inovacijų skatinimui, Bendradarbiavimo tinklų kūrimas, Mokslo ir verslo integracija.*

Tony Rockingham, atstovaujantis Ontario Mokslo ir Inovacijų ministerijai, savo pranešime paminėjo, kad Kanados regioniniuose viešojo administravimo padalinuose veikia inovacijų centrai, kurie remia piliečius, turinčius idėjų, padeda išvystyti idėjas iki komercializuojamų produktų lygio. Ontario turi tarptautinį strateginį fondą, kuris skatina perspektyvius ir naudingus Kanadai tarptautinius bendradarbiavimo projektus. Ontario strateginės pirmenybės vystymo sritys yra šviesios technologijos ir gyvybės mokslai. Lietuvoje inovatyvių mokslo projektų atranką vykdo Mokslo inovacijų ir technologijų agentūra (MITA). Arūnas Karlonas, Lietuvos Mokslo inovacijų ir technologijų agentūros direktorius, pristatė MITA, kuri yra tik metus gyvuojanti nauja organizacija, konkurso būda iš Lietuvos biudžetinių lėšų skirianti paramą projektams, kuriuos

vykdo Lietuvos mokslininkų grupės. MITA įsteigė Lietuvos ūkio ir mokslo ministerijos. Pranešėjai buvo aukšto lygio mokslininkai, užimantys vadovaujančias pareigas Kanados akademiniuose ir mokslo institucijose. Buvo pateikta konstruktyvios kritikos dėl Lietuvos silpno pasiruošimo konkuruoti pasaulio mokslo erdvėje ir gauti paramą iš europinių ir tarptautinių mokslo skatinimo fondų.

Taip pat buvo aptartos ir pasiūlytos priemonės, kurios padėtų Lietuvai įveikti kliūtis, trukdančias pilnavertiškai dalyvauti tarptautiniuose mokslo projektuose. Profesorius Artūras Petronis, Krembl šeimos epigenetikos centro vadovas Toronto universitete, aptarė vieną iš priemonių – virtualių lygiagrečių laboratorijų steigimą. Strateginiuose mokslo sektoriuose Lietuvai nereikėtų investuoti į naujų technologijų ir aparatūros įsigijimą ir tyrimų infrastruktūros vystymą, todėl kad esant labai sparčiai mokslo pažangai, aparatūra tuoj pat pasensta. Svarbiau yra investuoti į intelektualinį Lietuvos pajėgumą, sudarant sąlygas Lietuvos mokslininkams vykdyti projektus lygiagrečiose laboratorijose Lietuvoje ir kitoje pažangioje užsienio valstybėje, pavyzdžiui, Kanadoje, naudojant technologijas ir infrastruktūrą esančias toje šalyje. Lietuva turi išsiugdyti gerai paruoštus mokslininkus, kurie galėtų globaliai konkuruoti, finansuodama jų dalyvavimą projektuose prestižinėse užsienio institucijose.

Šio susitikimo praktiniai rezultatai pranoko visus lūkesčius. Iki šiol nepažinąs vienas kito mokslininkai, dirbantys Kanadoje, turėjo galimybės susipažinti. Dauguma Kanadoje dirbančių lietuvių ir lietuvių kilmės mokslininkų yra savo sričių profesionalai, užimantys vadovaujančias pareigas ir turintys išpūdingus leidinių skaičius. Pagrindines seminaro išvadas galima apibendrinti taip: Neformalus bendravimas ir bendradarbiavimas tarp Kanados ir Lietuvos mokslininkų vyksta nuolat. Beveik visi pranešėjai bendrauja su kolegomis iš Lietuvos mokslo institucijų. Tam kad sustiprintų neformalias mokslinio bendradarbiavimo iniciatyvas tarp Lietuvos ir Kanados ir suteiktų joms kryptį, taip pat formaliai šias iniciatyvas palaikytų ir paremtų, seminaro pabaigoje buvo suformuotas bendradarbiavimo palaikymo komitetas (steering committee), kuriam pirmininkauti sutiko profesorius Viktoras Sniečkus iš Queen's universiteto.

Seminaro rezultate numatyta aktyviai siekti partnerystės susitarimo tarp Ontario Mokslo ir Inovacijų ministerijos ir Lietuvos Mokslo Inovacijų ir Technologijos agentūros. Abi institucijos savo šalyse atlieka panašias užduotis. Ontario turi fondus tarptautiniam bendradarbiavimui skatinti. Skatinami strateginiai tarptautinio bendradarbiavimo projektai, kurie stiprina Ontario ekonominių konkurencingumą ir augimą. Informacija apie sėkmingus bendradarbiavimo pavyzdžius tarp Lietuvos ir Kanados turi būti išplatinta didesnei visuomenės daliai. Ši informacija taip pat turi būti pateikta institucijoms, kurios priima sprendimus dėl remtinų projektų.

Seminaro metu nuspręsta kad "Lygiagrečių virtualių laboratorijų" modelis yra priimtinausias ir tinkamiausias bendradarbiavimo modelis, kuris pradiniam tarpsnyje nereikalauja didelių išteklių iš Lietuvos pusės. Lietuvos finansuojančios ir sprendimus priimančios institucijos turi būti paragintos atsivėlgti į šio bendradarbiavimo modelio teikiamus privalumus ir apsvarstyti galimybes paremti Lietuvos mokslininkų projektus, įgyvendinamus pagal "Lygiagrečių virtualių laboratorijų" modelį. Pagrindinis bendradarbiavimo variklis yra individualūs žmonės iš abiejų šalių. Studentų mainai tarp akademinės Kanados ir Lietuvos institucijų padėtų Lietuvai stiprinti savo mokslinį konkurencingumą, todėl kad grįžtantys Lietuvon studentai "parvežtų" žinias namo. Seminaro dalyviai pagal savo galimybes individualiai remia ir palaikys studentų mainus tarp Lietuvos ir Kanados.

Tiek pranešimuose, tiek klausimuose ir atsakymuose stipriai nuskambėjo "žinių perdavimo" tarp Lietuvos ir Kanados motyvas, labiausiai išreikštas prof. V. Sniečkaus pranešime. Realiai žinių perdavimas gali būti įgyvendinamas ruošiant bendrus studijų modulius. Prof. V. Pakalnis su Mykolo Riomerio universitetu yra užmezgęs ryšius ir turi intencijas dalyvauti padedant vystyti šio universiteto Viešojo administravimo studijų programą. Taip pat ir profesorius A. Petronis skaitė paskaitas Vilniaus universitete. Kanados mokslininkų įtraukimas į Lietuvos studijų procesą ir jų žinių įjungimas į Lietuvos universitetų modulius turi būti palaikomų ir remtinų veiklų sąrašas.

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Lietuvos krepšininkų Jono Valančiūno ir Donato Motiejūno vardai pasirodė beveik visuose Ontario didžiausiuose laikraščiuose. Apie Donatą buvo tik paminėta, bet apie Joną Valančiūną buvo aprašyta kaip apie didžiausią „žvaigždę“, nors jis

rato. Paskutinėse jo rungtynėse Bydgošči miesto arenoje mūsiškės rezultatu 59:63 (22:14, 14:21, 8:14, 15:14) nusileido Čekijos krepšininkams ir užleido joms pirmąją vietą E grupėje. Abi komandos surinko po keturias įskaitines pergales iš tiek pat galimų,

Netrukus Toronto „Raptors“ komandoje matysime žaidžiant krepšininką iš Lietuvos Joną Valančiūną

NBA lygoje pasirodys tik kitais metais. Penktu šaukimu NBA naujokų biržoje pasirinktam Jonui Valančiūnui dar reikės palaukti debiuto stipriausioje pasaulio lygoje. Vidurio puolėjas ateinančią sezoną rungtyniaus Vilniaus „Lietuvos ryto“ klube. Skelbiama, kad Toronto „Raptors“ klubas su „Lietuvos rytu“ sutarė dėl kontrakto išpirkos dydžio. Finansinės detalės neatskleidžiamos, tačiau manoma, kad išpirkos suma turėtų viršyti 2 mln. JAV dolerių. Tai reiškia, kad sumokėjęs šią išpirką, devyniolikametis (beveik septynių pėdų – 230 svarų) po artėjančio sezono galės keltis į NBA lygą. Antras Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės kandidatas Donatas Motiejūnas spaudos konferencijoje buvo pristatytas Houstono miesto žiniasklaidai bei „Rockets“ klubo gerbėjams. Dvidešimtmečiui krepšininkui buvo įteikti dvidešimtu numeriu pažymėti marškinėliai. NBA naujokų biržoje lietuvių dvidešimtu šaukimu pasirinko Minesotos „Timberwolves“ komanda, vėliau perdusį 214 cm ūgio vidurio puolėją iš Lietuvos „Rockets“ komandai.

• Lietuvos moterų krepšinio rinktinėi nepavyko aukščiausia nata užbaigti Europos čempionato Lenkijoje antrojo

tad čekės aplenkė lietuves dėl tarpusavio susitikimo rezultato. Ketvirtbaigmėje lietuvių kovos su Europos čempionėmis prancūzėmis.

• Pasibaigus Moksleivių krepšinio lygos (MKL) sezonui galima apžvelgti visų čempionatų statistiką ir faktus. Arvydo Sabonio krepšinio centras tapo geriausia 2010-2011 metų sezono krepšinio mokykla tarp visų Lietuvos mokyklų. Mokyklų įvertinimas sudaromas atsižvelgiant į pasiektus rezultatus visuose MKL čempionatuose ir mokyklos auklėtinių žaidimą šalies rinktinėse. Panašus prizas buvo įteiktas ir Kėdainių sporto mokyklos vadovams už geriausią pasirodymą rajonų grupėje.

• Lenkijos mieste Krušvic vyko pirmas irklavimo sporto istorijoje Europos jaunių irklavimo čempionatas. Jis sėkmingiausias buvo vilniečio trenerio Tomo Valčiuko auklėtinei Mildai Valčiukaitei ir kauniečio trenerio Vytauto Valiausko išugdytai Ievai Adomavičiūtei. Lietuvos merginos baigmėje aplenkė Rumunijos (7:56.74), Gudijos (7:59.15), Latvijos (08:01.43), Vengrijos (08:06.08) ir Švedijos (8:08.68) įgulas. I. Adomavičiūtės ir M. Valčiukaitės laikas – 07:54.37, praneša Lietuvos irklavimo federacija. VP

Sandy Project

21 June 2011
Barbara Nichol

Sandra Kybartas – in her youth a Sea Scout, basketball player for Vytis and aspiring track and field star – is an architect and an award-winning film production designer. She is married to a man whom she dearly loves and who dearly loves her. She is a dedicated errand-runner, chauffeur, bastion and best friend to her eighty-six year old mother, Ligija. Sandy has a lot of friends. At 61 she is tall and willowy and still beautiful. She knows she has many blessings and loves her life.

It seems bad news always tends to follow descriptions such as the above. We wait for the axe to fall, the other shoe to drop. We wait for the “but.” Here it is: in March of 2010 Sandy was diagnosed with multiple myeloma. It first showed up over a period of years as bouts of pneumonia and other respiratory problems. (She would later be told that this history had been the consequence of a compromised immune system). Then came a persistent pain in her shoulder – persistent inexplicable pain. Finally, a tumour was found. Hopes were high that this would be an isolated growth and that it could simply be removed – problem solved – but a bone marrow biopsy revealed that the disease existed throughout her system. An MRI indicated that Sandy had malignant lesions throughout her long bones and spine. Multiple

myeloma.

Multiple Myeloma is a cancer of the bone marrow. It is one form of several cancers of the blood. Most who have been diagnosed with this cancer die within five years. In September of 2001, Sandy underwent the dangerous and depleting horrors of a stem cell transplant. Her doctors have now told her that she will need another transplant before too long and that if the procedure does its magic again, she will then have up to two years to live.

And so Sandy’s course has changed. Sandy is fighting for her life. She actually is – as people often put it – battling her cancer, and the illness of all who are victims of blood cancers: Leukemia, Lymphoma and Hodgkins Lymphoma.

Sandy is fighting by founding a project to raise funds for research. It’s her goal to raise the money needed for the clinical trials undertaken by Dr. Armand Keating of Princess Margaret Hospital.*

His research team is using a novel natural killer cell, NK92, that can kill blood cancer cells. And NK92 will kill not only the cells which are already cancerous, but also those that generate other cancer cells, the cancer initiating cells. The strategy will be to introduce NK92 cells into the blood of patients who have been brought into remission, to prevent the cancer from coming back. If it works, it

can effectively lead to a cure.

But why this trial among many? Because the results are so far very promising. So far, eight people, all of whom were in the last stages of their illness, have participated in a Phase 1 study which assesses the safety of the potential treatment. Several have responded positively to the treatment. One of them, to the astonishment of all involved is still alive and – most strikingly – cancer-free. But the research is at a standstill for lack of funds. \$500,000. are needed to finish this phase of the work.

Four more patients must participate to complete this first phase study.

Only once these four participants have been treated can the results can be shared with the medical community – the findings put to use in the great project of saving lives.

If you can help, fully tax deductible donations can be made by a cheque made out to *The Toronto General and Western Hospital Foundation*, with the description line reading: *Cell Therapy Program – The Sandy Project*.

The cheque should be sent to: Toronto General and Western Hospital Foundation, The Sandy Project, 610 University Avenue, 5-303, Toronto, Ontario M5G 2M9.

* Dr. Armand Keating holds the Epstein Chair in Cell Therapy and Transplantation, is a Professor of Medicine and Biomedical Engineering and the Director of Hematology at the University of Toronto. He is the Director of the Cell Therapy Program at the Princess Margaret Hospital/Ontario Cancer Institute.

Toronto „Vyčio“ moterų komanda, laimėjusi aukso medalį, su treneriu Arvydu Šeštoku Ntr. E. Misevičienės

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tevzib.com laukia jūsų apsilankymo. Jame rasite naudingos informacijos apie prenumeratas, skelbimus ir pan. Taip pat galėsite pasiskaityti šios savaitės numerio 15 ir 16 psl. Kviečiame siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tevzib@rogers.com

**RIMA ŽEMAITYTĖ
De IULIIS**

Milijonus metų išgulėjęs jūros dugne ir išplautas į kran-
tą, gintaras, paliestas Saulės
spindulių ir žmogaus rankų,
pats nušvinta tartum Saulė,
atsiverdamas visomis medaus
spalvomis, skaidrumu, tyrumu
ir bylojantis laiką ir... amžinu-
mą. Kaip tie mūsų dainuojan-
tys vaikai, muzikos garso, dai-
nos žodžio nuskaidrintais vei-
dais ir mažomis sielomis, –
nuskaidrina veidus ir tiems,
kas juos mato ir girdi. Atgai-
vina kaip bangas gainiojantis
vėjas, nuramina, kaip amži-
nas jūros ošimas ir atveria pla-
čius horizontus kaip vandens
platybės. Pradžia čia. Pabaig-
os – nematyti... Jie yra mūsų
gintarėliai...

***

Šių metų birželio 12 dieną
Anapilio sodyboje įvyko muz.
Deimantės Grigutienės vado-
vaujamo choro “Gintarėliai”
dešimtmečio koncertas, pava-
dintas “Gintarinė mozaika”.
Gražus ir šviesus koncertas,
didžiulio ir kruopštaus darbo
rezultatas. Mes, lietuviai, esa-
me tikriausiai visi girdėję šio
choro atliekamų kūrinį, ne
kartą ploję po koncertų įvai-
riausiomis progomis, tačiau
reikėjo pamatyti kitataučių,
kurie “Gintarėlių” chorą gir-
dėjo dainuojant pirmą kartą,
veidus ir išgirsti jų susišnibž-
dėjimus pertraukėlių tarp dai-
nų metu. Dainos buvo perpint-
tos pasakojimais apie choro
keliones į lietuvių Dainų šven-
tes Vilniuje, apie koncertines
keliones po Šiaurės Ameriką,
sėkmingus dalyvavimus kon-
kursuose ir apdovanojimus,
apie pasiekimus, apie nuotykius
ir naktinę ekskursiją po Hel-
sinkį. Visi pasakojimai buvo
ilustruoti: žiūrovai galėjo pa-
matyti daugybę nuotraukų,
nes visą laiką buvo rodomos
skaidrės. Žiūrovas išgirdo dai-
nų iš Dainų šventės Lietuvoje
repertuaro, iš “Kiwano” festi-
valio.

Jaunesniųjų dainorėlių
choras mielas pažiūrėti, dar
neišgirdus jų dainų: įdomu
pamatyti, kaip keturmečiai,

penkiamečiai į sceną lipa kaip
dideli. Tai kas, kad paskiau
kam nors reikia pasitaisyti si-
joną ar pamojuoti mamai, sė-
dinčiai salėje – jie būti scenoje
tik mokosi. Ir išmoks. Svarbu,
kad dainuoja ir kad juos taip
gražiai globoja vadovė, apie
kiekvieną mažąjį papasako-
jusi atskirai ir labai šiltai, tuo
tik patvirtindama, kad jai
kiekvienas vaikas labai svar-
bus. Ir skambėjo mažiukų dai-
nos apie ežio kepurę, apie ro-
putę, vabaliukus ir pavargu-
sias po darbėlių rankes.

Sventiniame koncerte
dalyvavo ir “Lorne Park” mu-
zikos mokyklos, vadovauja-
mos taip pat muzikės Dei-
mantės Grigutienės, choras,
iš Otavos atvyko mažųjų dai-
nininkų choras “Arija”, vado-
vaujamas Ramunės Zitikienės.
Po svečių sudainuotos
Frere Jacques (tikri otavie-
čiai!) skambėjo jungtinės sve-
čių ir mažiukų gintarėlių dai-
nos, paskiau dainavo “Lorne
Park” choras. Scenoje pasiro-
džius vyresniųjų “Gintarėlių”
choro dainininkėms, aišku pa-
sidaro, kokį didžiulį darbą pa-
darė vadovė per dešimtį metų.

Po dainos *Šarkela varnela*,
atliktos ypač profesionaliai,
salė aidėjo nuo plojimų. Bū-
tent šią dainą komentuoda-
mas vienas “Kiwano” festi-
valio vertinimo komisijos narys,
pasakė kitiems konkurse daly-
vavusių chorų vadovams: “Jeigu
norite sužinoti, koks turi
būti tikras chorinis dainavi-
mas, pasimokykite iš šio lietu-
vių choro”. Tąsyk “Gintarė-
liai” buvo apdovanoti pirmąja
premija. Po to – *Ko liūdi, ber-
želi, Netikėk, Esi, dangau*. Į sceną
buvo pakviesti buvę “Gintarė-
lių” dainininkai. Jų prisirinko
pilna scena, ir visi drauge už-
dainavo G. Jautakaitės *Vieš-
paties lelija* ir L. Kliorienės *Mes
ateitės*. Iškilmingai nuskambėjus
Jono Govėdo *I am the song*,
tarsi sugrįžta prie “Gintarėlių”
šio kompozitoriaus nuoširdu-
mas, kokį vaikai patyrė, su juo
bendradarbiaudami, jam akom-
panuojant vargonais šv. Kalėdų
švenčių metu ir kitomis pro-
gomis.

JAUNIMO ŽODIS

Vaikų ir jaunimo choro “Gintarėliai” 10-mečio koncertas

Po koncerto chorą pasvei-
kino Anelė Jonušienė –
“Gintarėlių” choro tėvėlių
vardu, Rimas Paulionis –
Anapilio korporacijos vardu,
Ramunė Zitikienė – Otavos
vaikų choro “Arija”, vardu,
Dalia Ažubalienė – Lietuvos
kankinių parapijos vardu.
Perskaitytas ir Lietuvos res-
publikos garbės konsulo P.
Kuro pasveikinimas. “Ginta-

rėliai” Mississaugos mieste,
prieš 10 metų, cituojant poe-
tės Degutytės žodžius “Ginta-
rėlių sauja paberta”, šiandien
gražus vaikų ir jaunimo cho-
ras “Gintarėliai”, laimėjęs
premią, dalyvavęs šventėse
po pasaulį, davęs įvairius kon-
certus. (...) priimkite mano
nuoširdžiausius linkėjimus bei
sveikinimus”.

Nuoširdus ačiū ilgame-

čiams “Gintarėlių” rėmėjams,
aukotojams: Kanados lietuvių
fondui, “Paramos” bei Prisi-
kėlimo kredito kooperaty-
vams, Suvalkų Išeivijos sam-
būriui ir jo pirmininkei Viole-
tai Jonušonienei, remontų
bendrovei “Punia” ir jos va-
dovui Alvydui Grigučiui, “Vil-
niaus rūmų” Pensininkų klubi-
ui, Kanados lietuvių bendru-
omenės Toronto apylinkė
ir visiems rėmėjams, dosnia
auka, prisidėjusiems prie
“Gintarėlių” kūrybinės veik-
los. Ačiū ir Editai Morkūnie-
nei, nuo pat pirmojo koncerto
lydėjusiai “Gintarėlių” pasi-
rodymus, ir koncerto vedėjai
Aldutei Remesat.

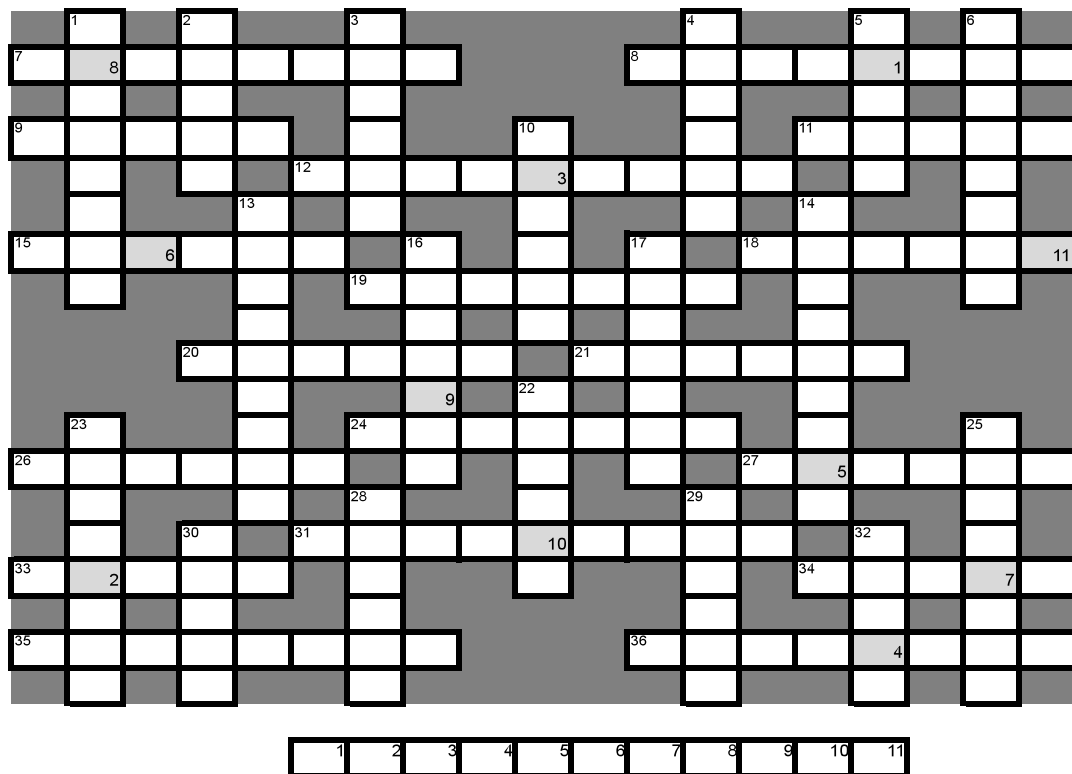
Koncertui einant į pabaig-
ą, “Gintarėlių” vadovė Dei-
mantė Grigutienė nuoširdžiai
pasveikino visus choristų tė-
velius, mielus svečius bei kla-
usytojus, besišypsodama, prisi-
mindama per visą dešimtme-
čio istoriją išminčius nuoty-
kius, atsitikimus, pailiustruo-
tus nuotraukomis, palinkėda-
ma dar ištvėringiau žengti
antrojo dešimtmečio link.

Be dainininkų tėvėlių dai-
nos, žinoma, būtų skambėju-
sios taip pat nuostabiai gra-
žiai, tik be jų salė nebūtų tokia
puošni, nes kiekvienas, pasi-
dalinęs darbu, jį padarė kuo
geriausiai: kas puokštes ant
stalų komponavo, kas pyragus
skaičiavo ir loterija rūpinosi,
kas piešė, kas rašė ar gėles
ant scenos rikiavo. Kad būtų
gražu. Mums ir mūsų vai-
kams... O kad ant stalo ga-
ruotų šventinė vakarienė, plu-
šo ir pirmuosius drabužėlius
tik susikūrusiam “Gintarėlių”
chorui pasiuvusi J. Gurklienė.
“Gintarėlių” choro dainos
skambės ir po koncerto. Dar
tvirčiau ir plačiau, nes choras
pradėjo antrąjį gyvavimo de-
šimtmetį. Suaugo ir sustiprė-
jo, ir toliau švytės visomis gra-
žiausiomis gintarinės mozai-
kos spalvomis.

(A. Minkevičiaus nuotraukose
akimirkos iš koncerto)

Kryžiažodis nr. 14

KLAUSIMAI. 1. Moliūginių šeimos pietų kraštų daržų augalas, vedantis didelius saldžius vaisius. 2. Norvegijos sostinė. 3. Tas, kuris sergi, saugo. 4. Apsauginis galvos apdangalas iš kietos medžiagos. 5. Dailės kūrinys, vaizduojantis nuogo žmogaus figūrą. 6. Tropinis vaisius. 7. Vaismedis, vedantis pūkuotus sultingus vaisius su kauliuku. 8. Drabužių demonstruotoja. 9. Lietuvos Respublikos piniginis vienetas. 10. Vaistinis laukų augalas. 11. Paukštis pilkomis ir juodomis plunksnomis. 12. Kelioninė uždroma dėžė daiktams susidėti ir nešti. 13. Vertingas valgomas grybas. 14. Žemės paviršiaus brėžinys. 15. Gvūnų riebalai. 16. Dienos pabaiga. 17. Vabzdys kietais antsparniais. 18. Lapuotas medis balta tošimi. 19. Labai greitai skrendantis, keičiantis kryptį paukštis, gyvenantis Europoje, Azijoje bei Šiaurės Amerikoje. 20. Pirmasis Zodiako ženklas. 21. Palmė, vedanti saldžius valgomus vaisius. 22. Nedidelis laivas, dažniausiai medinis. 23. Už Žemės atmosferos esanti erdvė, joje esantys objektai ir spinduliavimas. 24. Geltonas pailgas vaisius. 25. Moteris, turinti aukščiausią jaunesniųjų karininkų laipsnį. 26. Butas, kuris yra didelio pritaikymo atviroje erdvėje arba sukurtos ar konvertuojamos gyvenamosios paskirties patalpos. 27. Esantis pačioje pradžioje. 28. Drabužis, kurį dėvi ir vyrai, ir moterys, dengiantis viršutinę dalį kojos. 29. Kiaulių jaunikliai. 30. Įrankis daržovėms smulkiai sutrinti. 31. Drabužių eilutė. 32. Nedidelė odos atauga. 33. Mirkčiojamas akies uždangalas. 34. "Juoda" priešingai. 35. Aptverta aikštelė, išsikūsi iš sienos. 36. Iš audeklo padarytas laikinas būstas.

Kryžiažodžio sudarytoja Asta Kundelytė

Ne vien tik istorija

Atkelta iš 1-mo psl.

Ne paskutinę vietą vaidino ir ekonominės priežastys, mat, tremtiniai tapo pigia ir beteise darbo jėga, skirta apgyvendinti ir įsisavinti tolimiausius Rusijos kraštus ir sritis.

Sovietinis saugumas stropliai registravo moteris, vaikus, kurie turėjo išvykti kartu su savo vyrais, tėvais. Dėmesys buvo kreipiamas ne į pavienių asmenų, o į šeimų naikinimą. Sunaikinus išstisus šeimas, turėjo išnykti ir dešimtmečiais kaupta jų patirtis, kultūrinė, socialinė ir visuomeninė įtaka.

1941-ųjų metų trėmimas užima ypatingą vietą, mat, būtent jis turėjo likviduoti pačius protingiausius ir sąmoningiausius Lietuvos piliečius, nutiesiant kelią lengvesniam Lietuvos sovietizavimui. Absoliučią daugumą, apie 75%, sudarė buvusių Lietuvos respublikos partijų ir visuomeninių organizacijų vadovai, aktyvistai, buvę aukšti valstybės tarnautojai, Lietuvos saugumo ir policijos pareigūnai, mokytojai, inteligentai, verslininkai, turtingesni ūkininkai

ir jų šeimų nariai. Šis trėmimas pasižymėjo ir dideliu nežmoniškumu: vyrai buvo atskirti nuo savo šeimų ir išvežti į lagerius, o šeimos į tremties vietas. Buvo pakeistas tūkstančių žmonių įprastas gyvenimo būdas ir užsiėmimas. Žmonės priverstinai įkurdinti svetimoje aplinkoje, atšiaurioje gamtoje, apsupty kitos kultūros ir mentaliteto žmonių su savo kalba ir papročiais.

Sovietų Sąjunga vykdė Lietuvos gyventojų genocidą. Kruopščiai jį slėpdama, kaip įmanydama stengėsi genocido veiklas "įvilkti" į sovietinių įstatymų drabužį. Tad kuo Stalino budeliai skyrėsi nuo Hitlerio budelių? O gi niekuo. Ir vieni, ir kiti atnešė Lietuvai vergovę ir kančią, niekino mūsų moteris ir vaikus.

Sovietinio genocido kaltininkai turbūt niekada nepagalvojo, kad visi jų nežmogiški, prieš Lietuvos valstybę ir lietuvių tautą nukreipti veiksmai taps vieši bei svarstomi kaip atitinką tarptautinės teisės normose numatytus genocido nusikaltimo požymius.

Lietuvos laisvė, patirti kankinimai ir okupantų žvėrišku-

mas niekada netaps tik istorija, tik vadovėliuose ir knygose surašytais istoriniais faktais ar statistikos skaičiais. Šimtai tūkstančių žuvusių ir engtų bei kankintų nekaltų Lietuvos piliečių – tai išgyventa realybė, kurios atminimas dar ir šiandien verčia krūptelėti. Jau tuometinio mirtino pavojaus akivaizdoje virš mirčių ir praradimų nušvyto vertybės, kurias Lietuva apgynė ir išsaugojo šioms dienoms ir ateičiai. Okupantų pralietas kraujas suvienijo lietuvių tautą ir sustvirtino solidarumo jausmą – mes visi, nors ir engti, esame – Lietuvos valstybė.

Kruvinojo tvano tragedija išbandė mūsų žmones, jų ištikimybę tėvynei ir laisvei. Tai vertybės, daugelį engtų tautų atvedusios į siekį gyventi laisvai ir demokratiškai. Neturime teisės to pamiršti. Šį atminimą ir siekį gyvenimą grįsti šiomis vertybėmis privalome skiepyti jaunajai kartai.

Tikiu, kad šios istorinės tiesos niekuomet ir niekam nepavyks ištrinti nei iš istorijos, nei iš mūsų atminties. Tikiu, kad išsaugosime laisvos šalies laisvų piliečių istoriją ir tęsime ją kilniai ir garbingai.

KESMINAS
ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707
El. paštas: kkesminas@hotmail.com

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809
Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RİČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nušimčiai labai žemi. Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

PLB ŽINIOS

• Š.m. gegužės mėnesį vyko Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos posėdis, kuriame buvo patvirtinta Kultūros komisijos darbo planas ir Komisijos sudėtis: Ramutė Žukaitė (JAV) – pirmininkė, Marija Remienė (JAV), Rimas Čuplinskas (Vokietija), Gintautas Želvyš (Rusija), Valentina Marija Logiova (Ukraina), Leonas Narbutis (Lietuva) – PLB parodos Lietuvoje kuratorius, Sigitas Birgelis (Lenkija); Archyvų darbo grupė: Daiva Barzdukienė (JAV) – pirmininkė, Dalė Lukienė (JAV), Ramūnas Kondratas (JAV/Lietuva), Linas Saldukas (Lietuva). Vienas iš Komisijos uždavinių – padėti Kraštų lietuvių bendruomenėms paminėti M.K. Čiurlionio 100-ąsias mirties metines – pateikti medžiagą ir padėti parengti paskaitas, konferencijas,

koncertus ar minėjimus. Tam tikslui Lietuvių bendruomenėms nupirkta knyga *Čiurlionis Vilniuje* su DVD disku. Knygos bus išdalintos Lietuvių bendruomenių pirmininkams per Vilniuje rugpjūčio 11-12 dienomis vyksiantį suvažiavimą.

• PLB Finansų komisijos pirmininkė Renata Retkutė pristatė savo vadovaujamos komisijos sudėtį, kuriai Valdyba pritarė. Komisiją sudaro: Renata Retkutė (Jungtinė karalystė) – pirmininkė, Bernardas Razgus (Rusija), Inga Minelgaitė (Islandija), Artūras Maslauskas (Danija), Miglė Tauragytė-Lingga (JAV).

• Posėdyje buvo patvirtintas PLB ir Lietuvos respublikos Archyvų departamento Užsienio lietuvių archyvų tvarkymo ir panaudojimo veiksmų planas. PLB atstovės Lietuvoje Viduo Bandis veiklos ataskaita bei sutartis su Kęstu Pikūnu dėl *Pasaulio lietuvių* leidybos. Buvo kalbama apie artėjantį PLB kraštų LB ir LJS pirmininkų suvažiavimą, patvirtinta suvažiavimo programa.

• Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė Regina Narušienė Pasaulio lietuvių bendruomenės vardu išsiuntė kreipimąsi į Jungtines Tautas, Europos sąjungą ir JAV Valstybės sekretorei dėl atominių elektrinių statybos Kaliningrade ir Gudijoje, kuriame griežtai pasisakoma prieš eksperimentinių atominių elektrinių statybas ir prašoma paramos apsaugant Lietuvą ir jos gyventojus. **PLB inf.**

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbų – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

PRANEŠIMAS

TĒVIŠKĒS ŽIBURIŲ LEIDĖJAI (Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai") praneša, kad dėl kylančių leidybos kainų nuo 2011 m. liepos 1 d. keliamos prenumeratų kainos. Tuo pačiu suteikiama skaitytojams proga pasirinkti pristatymo metodą, kuris gali sutrumpinti pristatymo laikotarpį.

Ligšiol TŽ siunčiami "Publications Mail", t.y. papiginta kaina laikraščiams. Norint gauti TŽ greičiau, galima pasinaudoti "Lettermail" t.y. pirmos klasės tarifu. Į JAV ir į užjūrį TŽ siunčiami per kurjerį "Delivery Net", kuris greičiau ir pigiau nuveža, negu Kanados paštas, ir atiduoda vietinėms pašto įstaigoms (pvz. JAV ar Europoje).

Už prenumeratą ir skelbimus atsiskaitoma **Kanadoje – Kanados doleriais; JAV prenumeratoriams – JAV doleriais.**

KANADOJE	Metinė prenumerata	Pristatymo būdas
Reguliari	\$ 80.00 KAN	Kanados paštas – "Publications Mail"
Reguliari (1 kl.)	\$ 130.00 KAN	Kanados paštas – "Lettermail"
Rėmėjo	\$ 100.00 KAN	Kanados paštas – "Publications Mail"
Rėmėjo (1 kl.)	\$ 150.00 KAN	Kanados paštas – "Lettermail"
JAV		
Reguliari	\$ 100.00 JAV	Delivery Net (kurjeris į JAV) ir JAV paštas
Rėmėjo	\$ 120.00 JAV	Delivery Net (kurjeris į JAV) ir JAV paštas
Reguliari (1 kl.)	\$ 160.00 JAV	Kanados paštas – "Lettermail"
UŽJŪRIN Europa, P. Am. ir kt.		
Reguliari	\$ 100.00 KAN	Delivery Net (kurjeris) ir vietinis paštas
Oro paštu	\$ 180.00 KAN	Delivery Net (kurjeris) ir vietinis paštas

KLF ŽINIOS

• KLF Taryba po metinio susirinkimo pasiskirstė pareigomis: K. Deksnys, pirm., V. Jonušonienė, ižd., I. Žukauskaitė, sekr., A. Nausėdas, vald. pirm., A. Kaminskas, investicijų komisijos pirm., R. Paškauskas, pelno paskirstymo kom. pirm.; G. Ignaitytė, dr. A. Pacevičius, D. Baltrušytė-Sher, A. Simonavičius – nariai. Į Tarybą įeina KLB nariai: R. Kuliavas, J. Kuraitė-Lasienė, V. Zubrickienė. Revizijos komisiją sudaro R. Sriubiškis, pirm., nariai – T. Jonaitis ir S. Karckas.

• Per antrąjį 2011 m. ketvirtį, KL Fondui aukėjo: \$5,000 – a.a. Vytautas Liuima palikimu; \$1,000 – a.a. L. Dauniene palikimu; \$1,000 – A. Aukštikalnienė; \$50 – B. Tamulionienė. Mirusių atminimui: \$100 – D. Baltrušytė-Sher (P. Saplienė); \$200 (JAV) – D.N. Etwiler (H. Lapo). A.a. J. Stungevičiaus atminimui: \$100 – A. Kšivickis, \$20 – A. Gedris, I. Girnius, D. Gutauskas, E.R. Jasin, J. Krištolaitis, S. Panavas, J. Paškevičius, E. Repčys, V. Subatnikas, A.J. Williams. Visiems aukotojams Fondas nuoširdžiai dėkoja.

• KLF birželio 3 d. apdovanojo Toronto Maironio mokyklos liuanistinių kursų abiturientus, paskirdamas \$100 dovaną, kuri panaudota KLF nario mokesčiui. Naujais KLF nariais tapo: Rasa Aleknevičiūtė, Viltė Grigutyte, Diana Pečiū-

lytė, Alma Ramanauskaitė, Indrė Ramanauskaitė, Arnoldas Valuntonis, Daina Vilkelytė.

• KLF valdyba paskyrė 6 premijas po \$50 pasižymėjusiems 8 kl. abiturientams. Jas gavo: Linas Aleknevičius, Matas Biskys, Adomas Craig, Liviya Čygaitė, Linas Kairys, Tauras Zenkevičius. Hamiltono vysk. M. Valančiaus mokyklos pasižymėję baigiantys gavę \$50: Marta Matuzonytė ir Vaughan Pruden.

• KLF Taryba birž. mėn. 16 d. posėdyje patvirtino 39 studentų stipendijas po \$600. Iš šių studentų 31 yra KLF nariai, 8 tapo naujais nariais: T. Ambrozaitis, A. Duliūnaitė, J. Duliūnaitė, P. Kesminas, S. Krikščionas, A. Pabrėžaitė, A. Skilandžiūnaitė, V. Stasiulevičius.

• Pelno paskirstymo komitetui peržiūrėjus ir bal. 14 d. posėdyje Tarybai patvirtinus, šioms Kanados valdžios registruotoms organizacijoms paskirta ir išmokėta parama: Labdaros fondai – \$4,360 (2 naujoms lovom); "Kretingos" stov. – \$14,000 (naujiems čiužiniams); "Romuvos" stov. – \$14,000 (remontams); skautų turtams – \$8,700 (metiniams susirinkimams, įvairioms programoms); "Atžalynui" – \$1,000 (40-mečio proga); Prisiūkimų parapijos vaikų chorui – \$500 (muz. instrumentams); Šv. Kazimiero parapijai, Delhi – \$385 (termostatu); Anapilio sodybai – \$1000 (remontams); Lietuvos kankinių parapijai – \$3,098 (elekt. sistemai); KLB – \$51,800 (\$11,

000 švietimui, \$10,800 muziejui, \$7,000 lietuvių studentų stažuotėms, \$6,500 lietuvių mokytojų simpoziumui, \$3,000 Čiurlionio jubiliejiniam koncertui, \$11,000 interneto svetainės tobulinimui, \$1,500 Toronto apylinkei Vasario 16 minėjimui, \$1,000 Kovo 11 minėjimui); "Volungei" – \$10,400 (\$2,500 kalėdiniam koncertui, \$4,400 trijų chorų koncertui, \$3,500 naujam kūrinui 35-mečiui).

• Šioms organizacijoms paskirta: Otavos chorui "Arija" – \$2,500 kelionei į Bostoną; \$1,000 dalyvauti vaikų koncerte Toronte; Suvalkų sambūriui – \$2,000 (20-mečio proga); Toronto lietuvių konsulatui – \$1,000 filmų festivaliui; Mažosios Lietuvos fondai – \$1,000 švietimui, \$1,000 enciklopedijos leidimui; "Gintaro" šokių ansambliui – \$5,000 koncertui Čikagoje; "Gintarėlių" choro 10-mečio koncertui – \$1,000, \$1,500 koncertui Klyvlande; šokių ansambliui "Gyvataras" – \$5,000 dalyvauti "Halifax Multiculture" festivalyje; Montrealio choro koncertams – \$2,800 Toronte, \$2,000 Los Angeles, \$2,800 Bostone; *Tėviškės žiburiai* – \$7,500 (įskaitant \$586 Kantautų stipendiją).

• KLF valdyba birželio 9 d. aptarė įvairių paskirstymų eigą, sudarė kitų metų biudžetą tarybos patvirtinimui ir paruoštas administratorės ir buhalterės sutartis.

• **DĖMESIO:** Vasarą, pradedant liepos mėnesiu, raštinė veiks antradieniais (o ne pirmadieniais) ir trečiadieniais. **KLF informacija**

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-889-5531

www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 49 metus Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.77 mln. dol., pagalbai Lietuvoje 0.69 mln. dol. bei studentų stipendijoms Kanadoje ir Lietuvoje 0.44 mln. dol.

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Įnašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

